ANUL I. — No. 12

15 OCTOMBRIE 1925

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Pericolul jidovesc şi intelectualul român

Dacă am trăi într'o vreme de neîndoelnică sănătate morală un articol cu titlul de mai sus ar fi de prisos. Motivul ar fi simplu: faţă de un pericol incontestabil, este natural ca acei fii ai neamului ameninţat, cari prin instrucţia lor universitară influenţează desvoltarea vieţii politice, culturale şi sociale, să reacţioneze puternic, impunător, determinant. Astăzi însă situaţiunea nu se prezintă cum judecă orice român desinteresat, independent şi cu un pic de bun simţ.

Se prezintă invers de cum ar trebui să fie şi anume: *cu cât pericolul jidovesc creşte cu atât curajul intelectualului român descreşte,* în afară decâte-va laudabile excepţii. Nu se poate admite că intelectualii noştri nu cunosc primejdia. Este exclusă asemenea scuză; ori, dacă este vreunul care să o invoace, atunci dă dovadă de atâta ignoranţă încât singur se scoate din rândul nostru.

Tot veacul trecut, începând dela faimoasa *„Infruntare a jidovilor"*, apărută în 1803 la Iaşi, a fostului rabin, în urmă botezat numit Neofit, şi până în momentul când aşternem aceste rânduri, tot acest răstimp de peste o sută de ani a fost frământat, prin cei mai buni fii ai neamului nostru, din cauza chestiunii jidoveşti. Nu a fost mare scriitor român, nu a fost om politic fruntaş printre cei mai de seamă, nu a fost mare gânditor şi artist, care să nu-şi fi exprimat în cursul secolului al *XIX* îngrijorarea ce îi inspira chestiunea jidovească. Aerul României mici era impregnat de suflarea puternică a marilor nostri patrioţi, cari au ţinut treaz simţul poporului român în faţa primejdiei. In Ardeal, încercarea de maghiarizare prin jidani a creiat de asemenea un puternic curent antisemit.

Şi dta Domnule intelectual, din anul de graţie 1925, spui că nu ai avut de unde afla despre lepra jidovească chiar dacă nu ai fi citit un rând, fiind prea cufundat în tainele specialităţii dtale? Aceluia, căruia i-ar trece prin gând să afirme aşa ceva, îi amintesc atitudinea răposatului dr. Istrate, care a cultivat cu renume şi iubire cea mai uscată dintre ştiinţele, aceia limitată la pătrunderea migăloasă şi matematic exactă a corpurilor din natură, care s'a adâncit în studiul chimiei, ce ar părea că izolează pe savant de cercetarea raporturilor dintre oameni, şi totuşi doctorul Istrate, savant în specialitatea lui, a avut timpul să-şi îndrepte privirea şi asupra vieţii amărâte a poporului din care a eşit şi să descopere că răul provine în cea mai mare parte din cauza exploatării jidoveşti, aşa cum el împreună, cu fostul Preşedinte al Academiei române V. A. Urechiă, au avut curajul să denunţe pericolul în ziarul înfiinţat la 1900 de către ei, numit „Apărarea naţională". Exemple de asemenea fapte s'ar putea da multe; mă opresc aici şi trag următoarea linie de conduită: nu este permis unui intelectual român să spună că nu cunoaşte chestiunea jidovească ori că nu are timp să se ocupe de ea.

Atunci, pentru ce floarea intelectualităţii noastre, cel puţin oficial recunoscute, pentru ce profesorii universitari în primul rând tac cu atâta eroism?

Trebue să fie ceva la mijloc. Argumentul adesea invocat, că ei nu ies în public să-şi spună convingerile antisemite spre a nu provoca dezordine printre studenţi, sună falş. In realitate nu este un argument, ci un simplu pretext. Aceia cari denunţă fără „diplomaţie" pericolul jidovesc, sunt cei dintâi cari în adunări populare au declarat şi vor declara că vin să lumineze *nu* să incendieze. Aşa dar, încercarea de a creia o diferenţiare între cei puţini cari au curajul opiniei sus şi tare exprimate, şi între cei mulţi cari sub pălărie te asigură de sentimentele lor antisemite dar nu suflă un cuvânt în public, încercarea de a sublinia o diferenţiare numai şi numai din consideraţii tactice, nu trebue să inducă pe nimeni în eroare. Pretextul nu poate fi luat drept cauză; cauza e alta: este că *mărunţele calcule personale înăbuşesc glasul conştiinţei.*

Oare universitarul român, cu pretenţii de seninătate olimpică, de independenţă de caracter şi de îndrumător luminos al tinerelor generaţii, nu aude vaetul de moarte ce se ridică din sânul poporului, ameninţat cu extincţiunea fizică, acolo unde vine în contact cu neamul jidovesc? Exagerez Domnule intelectual? Te rog du-te în Maramureş şi vei constata procesul dureros de înlocuire a populaţiei noastre rurale prin seminţia evreiască, vei vedea ieşind din casele construite în stil străvechiu românesc de populaţia băştinaşe, vei vedea apărându-ţi în pragul casei chipul murdar, încadrat de o barbă soioasă şi perciuni, al jidanului ajuns stăpân în satul ce fusese odată românesc.

Şi poate crezi, domnule profesor universitar, că prezintându-ţi acest trist tablou, fac exerciţii de stil pe hârtia răbdătoare? Las un jidan să vorbească despre situaţia din Moldova şi anume, pe I. M. Nor în cartea întitulată *Christ Messia ebreesc*, apărută în Bucureşti la 1923, pag. 74—75; iată ce spune:

„Nu mai departe la noi în Moldova: toate oraşele unde au pătruns ebreii, creştinii au dispărut; cum vedem: nimic decât armata şi funcţionarii ca în colonii, apoi ceva resturi şi prin mahalale. Aşa că toate oraşele din Moldova, aproape fără excepţie, sunt în această stare. Unde sunt originalii, umputura oraşelor dinaintea ebreilor? Extincţiunea etnică, extincţiune fizică: au fost, dar nu mai sunt, după cum asemenea nu ar fi şi în celelalte oraşe în curs de pătrundere ebreiască".

Faţă de acest fenomen de „extincţiune etnică" ridicatu-s'a vreunul din titularii catedrelor de sociologie dela cele patru Universităţi să analizeze situaţia, să-i arate cauzele, să denunţe pericolul şi pe agentul semănător de moarte naţională, pe ji-

dan? Oare chestiunea asimilării evreilor, afirmativ resolvită de cei interesaţi, dar desminţită de experienţa a 20 de secole, nu interesează neamul românesc, care astăzi suferă la sânul său o populaţie de 3 milioane de jidani?

Indrăsniţi a spune că se asimilează, sau îndrăsniţi a spune că nu se asimilează! Dar vorbiţi, domnii mei, dacă sunteţi oameni luminaţi şi de caracter.

Domnilor economişti, la cursurile dvoastră de economie politică, căreia ştiinţa germană îi zice *Nationalökonomie,* pentru a scoate la iveală şi latura naţională ce trebue să preocupe pe savantul acestei specialităţi, la acest curs dvoastră nu aveţi nimic de spus despre rolul distrugător al jidanului în desvoltarea gospodăriei propri a unei naţiuni? Unde este capitolul din lucrările scrise, ce vă creiază reputaţia de specialişti, în care să vă spuneţi cuvântul cu autoritate, că jidanul este o fericire sau o pacoste în viaţa noastră economică? Unul singur a avut curajul la curs să desvolte cestiunea factorului iudaic în economia noastră naţională: acesta a fost dl A. C. Cuza. Şi autoritatea în drept i-a pus printre punctele de acuzare, când marele patriot a fost dat în judecată, faptul că a vorbit *ex cathedra* despre jidani! A imputa unui profesor de economie politică tratarea unui astfel de subiect, ce face parte integrantă şi inseparabilă din specialitatea sa, înseamnă ori frică de jidani ori inconştienţă.

Când un străin inasimilabil se furişează în corpul naţiunii tale şi pătrunde pe nesimţite în clasa de mijloc devenind nu numai un strat izolator între clasa producătoare a ţărănimei şi între clasa conducătoare, dar şi asmuţind ambele clase la lupta fratricidă, când acest strein duşmănos, după ce a supt, toate bogăţiile ţării, se ridică din situaţia de mijloc la clasa conducătoare cu tendinţa de a o slăbi astăzi spre a o înlocui mâine, cum a înlocuit şi distrus mica noastră burghezie de meseriaşi şi comercianţi în cursul secolului trecut [1]); când aceşti streini inasimilabili, stăpâni ai bogăţiilor pământului nostru şi ai braţelor de muncă românească, au dobândit şi posibilitatea nelimitată de a deveni cetăţeni români alterând astfel aspectul etnic al societăţii româneşti, când astfel se înfăţişează situaţia şi tot mai posomorât se desvălue viitorul, dta Domnule intelectual, care faci politică, nu ai nici un cuvânt de spus în chestiunea jidovească dela tribuna Parlamentului?

Cum se face, Domnii mei, cari stăruiţi în această suspectă tăcere, că aţi căzut de acord asupra atitudinei de păstrat într'o chestiune naţională ce trebuia să deslege toate limbile?

Cauza este una şi aceeaşi, ori câte aspecte de circumstanţă ar lua: *mărunte interese personale.*

Din acest punct de vedere aveţi dreptatea dvoastră, specifică dar profitabilă Dlor intelectuali români. In adevăr, a te pune rău astăzi cu jidanii, înseamnă a perde orice perspectivă de a ajunge şi de a te îmbogăţi, pentrucă în toate cercurile intelectuale, politice şi economice domneşte atâta frică de jidani, încât consideraţii de elementară prudenţă dictează de a rupe orice legătură controlabilă cu „individul" antesemit. Astăzi, în România-Mare, pentru care cei mulţi şi neluminaţi şi-au risipit din belşug sângele, nu îşi mai permit cel puţini şi luminaţi să dea dovadă în măsura restrânsă a curajului moral, că se apropie de aceia cari şi-au jertfit viaţa spre a lărgi cadrul şi spori perspectivele de înălţare a intelectualilor actuali, dotaţi cu atâta diplomaţie! In România mică şi încă vasală era altfel; şi nu vă supăraţi, Dlor colegi universitari, dacă vă amintesc un singur fapt.

La 1866 a apărut un „studiu asupra Iudaismului" din care voiu cita câteva pagini, ca să puteţi face comparaţia între „diplomaţia" dvoastră, factori culturali în mijlocul unui popor de 18 milioane suflete aşezat sub ocrotirea Statului român pe o suprafaţă de 300.000 km. pătraţi, şi între independenţa de caracter a unui învăţat, care trăia într'o ţară vasală înconjurată de pericole şi de duşmani. Despre autorul studiului, ale cărui concluzii le vom cita, nu puteţi spune că era un om de rând, pentrucă ar urma să faceţi dovada cu următoarele rânduri, spuse de succesorul său la academie, nu ar fi oglindit adevărul. Iată în adevăr ce spune N. Gane în discursul [1]) de recepţie la Academie:

„Prin urmare, cât va exista un neam românesc" o limbă românească, Haşdeu va străluci pe cerul cultural al neamului ca un luceafăr de mărimea întâia".

Aţi auzit cine a fost? acum ascultaţi ce a scris el despre jidani, ceeace nu l'a împiedecat să ajungă la 1878 director general al Arhivelor Statului şi profesor de filologie comparată la Universitatea din Bucureşti. Dacă nu vă permiteţi o apreciere similară, cel puţin aveţi curajul să aprobaţi cu glas tare, nu sub pălărie, în auzul marelui public următoarele concluzii, ce a formulat o minte, de o pătrundere genială, în chestiunea jidovească:

„Dintoate popoarele europene, numai ovreii ne prezintă spectacolul unui neam întreg de zarafi şi de prăvăliaşi.

Ei mai nu muncesc; ei mai nu produc; dar ei câştigă. In acest mod, din dată ce iudaismul se strecoară într'o naţiune, negoţul banilor şi negoţul de prăvălie iau proporţiuni cu totul în dezarmonie cu desvoltarea celorlalte ramuri industriale.

Peste puţin timp, ovreii se înavuţesc, fiind lesne a se înavuţi pentru cine câştigă lesne, pe când industria naţională urmează a merge cu greu, căci păşeşte muncind.

In fine, ţara se metamorfosează în următorul tablou:

Pe planul dintâi:
cei mulţi — leneşi;
cei leneşi — bogaţi;
cei bogaţi — ovreii.
Pe planul al doilea:
cei puţini — muncitori;
cei muncitori — săraci;
cei săraci — naţiunea.

Dar trândăvia cea colectivă nu este singura trăsătură caracteristică a iudaismului.

Toţi oamenii doresc a merita respectul altora.

Acest stimulent de virtute face ca industriaşul francez, german, englez, italian, român ba şi până turc, să fie onest, supus legilor şi opiniei publice, păstrând buna cuviinţă exterioară, permiţându-şi din când în când unele plăceri modeste potrivit cu punga-i sau cu poziţiunea-i socială.

Numai ovreilor e necunoscută ruşinea, gingaşa oglindă a simţului de demnitate.

Bătându-şi joc de respectul altora, jidanul introduce frauda în toate: rachiul este otrăvit, măsura e falşă, marfa e putredă...

Bătându-şi joc de respectul altora jidanul se îngraşă în specule, oprite de legislator sau dezaprobate de conştiinţa popoarelor: uzură, contrabandă, prostituţiune...

Bătându-şi joc de respectul altora, jidanul împrăştie în juru-i sămânţa corupţiunii: bancrută, spionagiu mită...

Bătându-şi joc de respectul altora, jidanul se usucă în sgârcenie şi munceşte în murdărie!

Şi apoi administraţiile chiar cele

[1]) cf. G. Adamescu Istoria literaturii române. Ed. VI 1924, pag. 461.

mai bune sunt neputincioase contra perfidiei iudaice; căci legile pot pedepsi pe unii indivizi criminali, dar crima unui popar — nici odată!

Să ne aducem aminte cu toții timpul ștrengăriilor noastre de școală: când jucam vre-o festă unui profesor grec sau pedagog, oare nu ne încurajam atuncea unul pe altul prin speranța, că lesne o să scăpăm de carcere, fiind mulți?

E greu a pedepsi pe cei mulți, e peste putință a pedepsi pe toți; aceasta o știu și copiii.

Dar ceeace face absolut imposibilă orice concurență între ovrei și neovrei, este nu numai avuțiile lor clădite pe trândăvia și lipsa cea complectă a simțului de pudoare; ci încă formidabila unire, ce leagă de ajutor mutual contra tuturor celor-l'alți oameni.

Un industriaș francez, spaniol, german, englez, italian, slav — dacă nu se desnaționalizează el însuși în țara streină, ce-i dete ospitalitate; cel puțin se vor desnaționaliza fiii și nepoții săi, devenind cu timpul pământeni tot așa de buni, ca și acei de viață și uitându-și cu desăvârșire primitiva lor origină.

Numai jidanul nu se mai face patriot! numai jidanul nu își uită sângele! numai jidanul repetă în toate locurile invocând numele lui Dzeu, ingrata rugăciune sinagogală: la anul viitor de ași fi la Ierusalim'! socotind țara, din pâinea căreia se hrănește, ca o simplă stațiune de călătorie, unde se oprește pe o zi sau două, până ce despoaie pe inocenta gazdă; și apoi își urmează înainte drumul, vânând după o pradă mai neîncepută!".

Așa vorbea Bogdan-Petriceicu Hașdeu! Și acum vă învit: aprobați cu glas mai tare, Domnii mei; căci neamul, al cărui îndrumători pretindeți a fi, nu vă aude.

I. C. Cătuneanu

Incă un cuvânt despre alegerile comunale și județene

Intr'un număr al revistei noastre am discutat pe larg importanța națională a alegerilor comunale și județene. Acest articol însă în cercurile politice nu a avut nici un răsunet. Par'că nici nu s'ar fi discutat chestiunea din punct de vedere național; diferitele partide și grupări politice se prezintă, în ajunul alegerilor, cu cele mai fantastice și imposibile combinațiuni.

Nu pregetăm a sublinia, că alegerile comunale și județene primele, cari se fac după unire, sunt de mare importanță națională. Elementul românesc la orașe nu poate fi pus în inferioritate nici la un caz. Dar preponderența românilor de sânge nu poate fi asigurată cu compromisuri înjositoare, cari numai rezultatul dorit nu-l pot da. In urma compromisurilor cu elementele minoritare, îmbrăcate în orice haină, două mari inconveniente se pot produce. Minoritarii nu pot sprijini elemente bune românești, oameni de ordine și sentimente naționale pronunțate. Experiența trecutului, dela unire încoace, ne dovedesc, că minoritarii numai pe așa zișii „oameni de paie" îi susțin; pe aceia dela cari se pot aștepta la concesiuni egale cu trădarea de neam, pe aceia, pe cari ei îi apreciază de elemente disolvante, având tot interesul să se slăbească stăpânirea pe pământul, pe care ei ar dori să-l mai revadă sub vechea și trecuta lor stăpânire. Dar e și jignitor pentru demnitatea noastră națională, că noi românii, element alcătuitor de Stat cu ajutorul antagoniștilor noștri politici să ajungem la posturile de conducere în propria noastră țară. Nu am avea nimic de zis când am fi convinși, despre imposibilul, ca sentimentul cetățenesc al minoritarilor este complectamente asimilat cu cel al românilor, dar când numai orbul nu vede din cele scrise în presa minoritară, că ei nu înțeleg să-și exercite drepturile politice în interesul obștesc, ci pentru a-și apăra interesele particulare, în majoritatea lor diametral opuse intereselor țării, atunci trebuie să ne oprim și să raționăm.

Noi nu înțelegem să fie compatibil cu demnitatea unui neam dominant ca partidele lui politice să se milogească în fața grupărilor etnice, cari deocamdată nu au mult comun cu idealul nostru național. Dar nu numai milogirea este un gest nedemn, ci și emularea între partidele românești în acordarea concesiunilor, cari apoi pe urmă nu pot fi realizate; aceasta este culmea imprudenței politice, care desonorează pe acel, care cu minciuna și-a prins clientul.

Noi românii în alegerile comunale și județene prin propriile noastre forțe trebuie să triumfăm. Deși, în orașe îndeosebi, suntem în minoritate numerică aceia autoritate morală și forță de suggestiune, pe care trebuie să o aibă neamul alcătuitor de Stat, trebuie să ne asigure victoria. Orice compoziție ar avea lista candidaților, românii trebuie să aibă în mâinile lor soartea acestor liste. Acei români să fie aleși, în care obștea românească are încredere și nu aceia, pe care minoritarii ni-îi impune. Aci residă dominarea situațiunei.

Nu impoartă dacă pe listă sunt trecuți numai români de sânge sau sunt și minoritari. Principalul este, că noi să îi alegem pe minoritari, pe cari îi credem demni de a face parte din conducătorii comunelor și județelor și nu minoritarii să ne „tolereze" și să ne miluiască, selecționându-ne conform intereselor lor.

Un lucru trebuie însă să nu uităm. *Jidanii nu au ce căuta pe lista susținută de români.*

Această rasă este cu noi azi în plin războiu, încearcă să ne năvălească țara și să ne stăpânească. Are pretenții să ne înhame din nou sub jugul unei dominațiuni streine. Are interese vădit dușmănoase nouă. Asimilare nu vrea și nici nu este posibilă. Cu ei avem să ne răfuim, deci nu putem colabora alături de ei. Ar însemna, că în plin războiu o țară să-și împrumute Statul major dela dușmanul cu care să luptă. Ar fi, nebunie. In ce privește pe membrii celorlalte minorități, cari au legături de veacuri cu acest pământ, întrucât trecutul lor, situația lor materială și sentimentele lor oferă suficientă garanție, că înțeleg să lucreze pentru neamul românesc și pentru țară, nimic nu se poate opune ca fie aleși chiar de alegători români.

Pe noi chestiunea ne interesează mai mult în orașele, unde elementul românesc este în minoritate numerică. Aceasta stare se datorește nu încapacității românului, ci brutalității opresoriilor de eri și invaziunei jidovești; deci unor factori neadmisibili, cari pe mai departe nu-și pot produce efectele jignitoare pentru nația română. Nimeni nu poate profita dintr'o situație politicește imorală.

Dar în fața realității se impune întrebarea care este soluțiunea de a ajunge la un rezultat satisfăcător în alegerile comunale? Singura soluțiune este solidarizarea tuturor românilor pe chestiunea alegerilor acolo, unde rezultatul alegerilor comunale este incert din cauza marelui număr de voturi neromâne.

Singura atitudine demnă și utilă este ca toți românii, fără conside-

rare la credinţa lor politică să se unească şi întocmească o listă comună, o listă românească, pe care să îi treacă pe cei mai buni şi competenţi români. Persoana cărora minoritarii un singur reproş să poată face că sunt prea buni români şi patrioţi.

Să vedem apoi cine va avea curajul sau obrăznicia să combată această listă? Cine va cuteza să contrazică voinţei unanime a tuturor românilor? Cred că nimeni. Nu ne putem da seama de forţa morală manifestată prin unitate. Nu va fi nevoie de nici o ilegalitate, abuz, teroare, singur simţul realităţii al minoritarilor respect şi loialitate. Trebue să simtă în faţa acestui gest că toată suflarea românească vrea ceva şi în faţa acestei voinţe de fier nu există opoziţie.

Noi L. A. N. C. ne oferim serviciile, suntem gata ca să mijlocim între membri diferitelor partide pentru a realiza acest plan. Fiecare membru al organizaţiei noastre este chiar obligat, ca în localitatea în care se găseşte, să încerce de a apropia oamenii învrăjbiţi unii cu alţi şi a-i aduce într'o armată unitară naţională. Noi nu trebue să avem pretenţii personale, dacă se vor găsi mai buni şi mai chemaţi decât noi, să le cedăm locul cu desinteresul cu care înţelegem se servim cauza naţională. Să nu ne descurajeze refuzurile, să ne repetăm încercările şi să nu pregătim a demonstra răul şi ruşinea naţională care urmează din neunire.

Dacă totuşi oamenii partidelor vor înţelege că acolo unde este vorbă de interese naţionale, să privească lucrurile prin interesele de partid, atunci noi L. A. N. C. să ridicăm drapelul naţional, aruncat în noroiu de politicianii mici şi mari, şi să mergem înainte cu semnul nostru svastica, să ne prezentăm listele noastre româneşti, chiar şi atunci când nu vom avea alte şanse decât să cădem cu glorie.

Bine să ne notăm, scopul nostru nu poate fi să dăm sprijinul unui sau altuia partid politic. Noi nu înţelegem solidaritate parţială. Dacă nu ne reuşeşte să unim pe *toţi românii*, misiunea noastră a eşuat. Atunci avem datoria să muncim pe răspunderea noastră proprie.

Acolo unde sunt numai români, poftească dnii politicieni să-şi facă jocul. Dacă au nevoie de indicaţiuni pentru preluarea guvernului, le pot găsi în aceste locuri; *dar unde suntem în inferioritate numerică să nu compromită ideia naţională.*

Dr. V. Roman

Şcolile ungureşti din Ardeal

— Comunicarea dlui senator Dr. Vasile Bianu —

Domnilor senatori. In sesiunea trecută am avut onoare să fac două comunicări cu privire la *şcolile minoritare* din Ardeal, arătând cu probe vădite, că în aceste şcoli se întreţine şi înfloreşte **iridentismul maghiar.** Dl ministru al instrucţiunii publice, nefiind atunci de faţă, nu ne-a dat nici un răspuns, nici mai târziu, deşi îi s'au înaintat acele comunicări de către onoratul nostru preşedinte, conform uzului. Văzând însă ca starea de lucruri, în loc să se îndrepteze, se agravează, vă rog să-mi daţi voie să revin asupra chestiunii, înarmat cu noui dovezi, cu credinţa, că de astădată vom avea răspunsul dorit din partea onoratului guvern.

Domnilor, în Ardeal este un fond public, aşa numit *fond al studiilor,* întemeiat de împărăteasa Maria Terezia, pentru trebuinţele culturale ale Ardealului. Acest fond cu ocazia alipirii Transilvaniei, nu a fost luat în primire de autorităţile Statului nostru şi continuă a funcţiona în posesiunea aşa numitului *stat romano-catolic.*

Acest stat romano-catolic din Ardeal este o provocare la adresa Statului român. El nu este întemeiat pe baza vr'unei legi şi îi s'a admis funcţionarea în mod provizoriu, prin o simplă ordonanţă ministerială. Activitatea acestei *cetăţui iridentiste,* care a confiscat pentru sine drepturile Statului nostru, este un abuz contra legii, iar *autonomia* sa, care n'a existat niciodată, este o fraudă.

In timpul stăpânirii ungureşti, acest fond mare al studiilor, **Fondus studiorum,** care se compune din *patru* domenii, clădiri şi fonduri de bani, cu *opt* licee şi mai multe zeci de şcoli civile şi primare, era administrat de o comisiune compusă de senatori (magnaţi), deputaţi, prefecţi, funcţionari superiori şi profesori, iar contabilitatea era ţinută de o delegaţie a contabilităţii centrale a ministerului instrucţiunii publice din Budapesta.

Astăzi, cu toate că Statul român este moştenitorul Statului maghiar, acest mare fond cultural continuă a fi administrat de nişte delegaţi ai guvernului unguresc, ale cărui puteri aci în Ardeal, au încetat pe veci, dela 1 Decemvrie 1918, şi a fi administrat tot în condiţiile vechi, cu excluderea totală a românilor din comisiunea de administraţie; ba, nici chiar controlul obişnuit nu-l exercită Statul român, care n'are nici un reprezentant în comisiune, iar bugetul anual nu este supus la aprobarea Statului.

Şcolile *statului romano-catolic* nu sunt **şcoli confesionale** în adevăratul înţeles al cuvântului. Ele au fost creiate şi susţinute de Stat şi au lucrat pentru scopurile acestuia. Ele urmăreau pe deoparte răspândirea şi impunerea *catolicismului,* iar pe de altă parte — *maghiarizarea* românilor şi a tuturor nemaghiarilor. Dat fiind, că aceste şcoli *au fost de Stat,* ungurii ca naţiune nu au nici un drept asupra lor. Intrucât priveşte *şcolile ordinelor călugăreşti,* cum ar fi de exemplu *„Marianum“* din Cluj şi altele, ar trebui să se sacrifice toate, după cum s'a făcut în Cehoslovacia.

In faţa Universităţii din Cluj se află o *clădire măreaţă de liceu,* care poartă încă inscripţia latinească **„Liceum Regium“,** ridicat din fondul mai sus amintit, din *fondus studiorum,* şi prin urmare ar trebui să intre în *stăpânirea Statului român.* Ei bine, această clădire în loc să adăpostească *unul* din cele *două licee româneşti,* care nu are clădire proprie, *adăposteşte şcoala călugărească a piariştilor cu limba de propunere maghiară,* deşi ordinul dlui ministru cu No. 100.085 este categoric în privinţa aceasta, ordin, care impune ca în toate şcolile călugăreşti studiile să se predea în limba română.

In privinţa manualelor de şcoală, a hărţilor geografice, etc., ele continuă a fi furnizate de Budapesta. Dintre atlasuri voi cita numai două, cele editate de Kozma-Körösi şi de firma Kogutovits, în anul 1922, în cari figurează Ungaria de odinioară, arătându-se elevilor, că Patria lor este Ungaria cu capitala Budapesta. In cartea de chimie a lui Szatmáry şi Vássonyi, din 1921, numele localităţilor din Ardeal sunt arătate ca şi cum ar fi în Ungaria, numai în ungureşte.

Limba română, istoria şi geografia se predau după bunul plac, explicându-se evenimentele istorice şi condiţiunile geografice în defavoarea neamului românesc, toate pe *coarda iridentismului.*

Ca dovadă, daţi-mi voie, dlor senatori, să vă citez în traducere câteva extrase din cursul de istorie predat de directorul şcolii normale de învăţătoare a călugăriţelor ursu-

line din România-Mare, Ştefan Mellau, care este şi preot romano-catolic. Iată ce spune el viitoarelor învăţătoare maghiare: „Vlad Dracu era fiul natural al lui Mircea. Alexandru cel Bun avea mai mulţi fii legitimi şi ilegitimi. Pentru Rareş a fost fiul ilegitim al lui Ştefan cel Mare. Alexandru Lăpuşneanu era copilul din flori al lui Bogdan Orbul. Aron a fost fiul bastard al lui Lăpuşneanu. Constantin Şerban Basarab a fost fiul natural al lui Radu Şerban, şi aşa mai departe“.

Aceasta ca model de predare a istoriei româneşti la o şcoală normală de învăţătoare!

Acum să vedem ce teme în scris se dau elevelor. Intre acestea primul loc îl ocupă *tema de caligrafie* pentru examenul de fine de an, din care am onoare să vă prezint un exemplar în original, tema unei eleve din clasa V dela şcoala din Vişeul de sus, în Maramureş, care şcoală era pe vremuri proprietatea ministerului de finanţe din Budapesta, făcută pentru copiii şvabilor maghiarizaţi, cari lucrează în minele Statului de acolo. Această şcoală continuă să funcţioneze şi în România-Mare în spirit şovinist maghiar, sub conducerea preotului romano-catolic Bárányi, predându-se toate studiile în limba maghiară. Intre eleve sunt şi *române*, după cum se poate vedea din numele elevei de pe această temă. In traducere românească această temă sună astfel: *„Ungaria este patria noastră scumpă, pe care o iubim ca şi viaţa noastră. Dumnezeu i-a dăruit toate bogăţiile, cari pot face fericită o ţară“.* (semnată) *Oleár Ana*, elevă clasa V. Numele adevărat al acestei eleve este **Olaru.**

La şcoala civilă ungurească de fete din Turda s'au găsit iarăşi teme în care se spune, că *Regii Ungariei sunt regii noştri şi Ungaria este patria noastră.*

In manualul de matematică pentru cl. II şi III a şcolilor secundare, de profesorul Mérey Gyula, ediţia IV, tipărită în Budapesta în 1922, în toate temele figurează Ungaria. Dintre acestea citez tema No. 100: „Din teritoriul Ungariei a ajuns sub ocupaţiune română 102.787 km. p. cu 5,265.444 locuitori, sub ocupaţiune cehoslovacă *atâta,* sub cea jugoslavă *atâta;* câte % din teritoriul şi locuitorii Ungariei au ajuns sub ocupaţiunea română, cehoslovacă, etc.? „Tema No. 98 este: „Teritoriul Ungariei în anul 1910 a fost de 282.870 km. p. Teritoriul Ungariei *ciuntite* în 1920 este de 91,114 km. p. Câte % din teritoriu formează pierderea noastră *provizorie?“* „Şi aşa mai departe după cum se poate vedea din manualul de faţă.

Dlor senatori. Ştim cu toţii, că dl ministru al instrucţiunii publice s'a ocupat îndeaproape cu regimul şcolilor minoritare din Ardeal, întocmind un regulament de funcţionare, bazat în mare parte, chiar pe legile din fosta Ungarie, prin care se dmite ca în toate şcolile confesionale limba de propunere să fie cea maternă, iar limba Statului să fie propusă ca obiect de studiu. Minorităţile însă nu vreau să admită acum această dispoziţie dreaptă şi protestează în contra ei, ca fiind contrară intereselor lor naţionale, deşi tratatul de pace din 1919, la art. 10, dă drept Statului de a face obligator învăţământul limbei române în zisele şcoli. Cu toate acestea, minorităţile protestează şi în majoritatea cazurilor calcă în picioare acest regulament. Direcţiunile şcolilor confesionale ascultă mai mult de ordinele date de *Episcopii lor,* a căror activitate este mai mult politică decât religioasă.

Terminând această comunicare, rog atât pe dl ministru al cultelor, cât şi pe dl ministru al instrucţiunii publice, ca să facă tot posibilul ca Statul român să intre în drepturile sale faţă de *fondul public,* aşa numit *fondus studiorum,* care se află în stăpânirea *statului romano-catolic din Ardeal,* iar până atunci administraţia lui să intre în legalitate. Statul romano-catolic are o situaţie absolut ilegală; el îşi aroagă o autonomie, pe care n'a avut-o niciodată. In virtutea acestei pretinse autonomii, statul catolic a luat asupra sa conducerea întregii vieţi religioase, culturale şi naţionale a catolicismului ardelean.

Atitudinea duşmănoasă nouă şi ilegalitatea fiinţării lui, ne arată, că a sosit timpul pentru disolvarea acestui organism în afară de lege. Dreptul de patronat suprem al Regelui Ungariei peste biserica catolică trebue să treacă asupra Regelui României; deasemenea Acestuia îi se cuvine de a numi episcopi şi de a dispune de averile bisericeşti şi mănăstireşti. Averile mobile şi imobile ale statului catolic trebue să revină ministerului nostru de culte, care va face o nouă distribuţie a lor, conform necesităţilor de astăzi ale cetăţenilor ţării. Diecezile înstreinate trebuie demaghiarizate, iar sediul episcopiilor ce se află în centre şi judeţe româneşti va trebui mutat, său ele să fie desfiinţate. De altfel existenţa diecezilor catolice din Oradea şi Satu-Mare nu mai are nici un rost, având un număr prea restrâns de parohii, cari pot fi date episcopiei catolice din Timişoara.

Rog pe dl ministru al instrucţiunii publice ca să facă tot posibilul ca *liceum regium* din Cluj, al Piariştilor, să fie luat de Statul român, după cum s'a făcut deja în Timişoara şi Oradea; iar pe de altă parte să ia dispoziţiunile necesare pentru ca şovinismul şi ura faţă de România să dispară din şcolile confesionale şi să înceteze atitudinea sfidatoare a acelora, cari caută să influinţeze felul de a simţi şi a gândi al populaţiunii maghiare din ţara noastră, pedepsind toate călcările de lege şi controlând mai ales activitatea şcolilor confesionale dela frontiera apuseană, unde abaterile sunt mai numeroase şi mai grave. (Aplauze vii, prelungite).

Da, suntem antisemiţi

O lămurire necesară.

Reproducând articolul de mai jos apărut cu acest titlu în ziarul „Viitorul“ din 29 August 1923, din care rezultă clar că lumină se face tot mai vie asupra machinaţiilor jidoveşti dela „anumita presă“ prin care neamul lui Israel are posibilitatea să pervertească opinia marelui public român şi să ne bârfească peste hotare discreditând România în streinătate tocmai când avem nevoie de mai mult credit moral spre a grăbi consolidarea noastră, comitetul de redacţie al acestei reviste regretă că ziarul *Viitorul* îşi face o iluzie: şi anume aceia, că populaţia jidovească din România ar nutri alte sentimente faţă de ţara care cu belşug o hrăneşte decât scribii jidani dela „anumita presă“.

Pentru restul declaraţiilor suntem mulţumiţi.

Iată cum sună articolul din „Viitorul“:

„Anumita presă ne denunţă opiniei publice că suntem antisemiţi, ca să poată trage concluzia, mai ales pentru străinătate, că şi guvernul liberal este şi el prin urmare antisemit.

„Mai întâi nu vedem de ce antisemitismul nostru s'ar răsfrânge ne-

apărat asupra guvernului. Suntem un organ de opinie publică, fiindcă trăim prin propriile noastre mijloace, fără subvenţii şi fără ajutoare dela nimeni, dar absolut dela nimeni; suntem un ziar care susţinem şi apărăm din convingere credinţele partidului naţional-liberal, fiindcă e singurul organism politic serios şi sănătos din această ţară; credem în realizările şi puterea de viaţă a acestui mare partid, care a ştiut să meargă cu vremea înainte, dar nu suntem monitorul oficial al nimănui. Avem libertatea întreagă în discuţiune, aşa cum de altfel se obişnuieşte şi în viaţa internă a partidului naţional liberal, care vibrează totdeauna tocmai din cauza posibilităţii pe care o are fiecare ca să-şi spună deschis părerile, să facă critici, şi să-şi prezinte obiecţiunile. Acestui chip de a înţelege raporturile dintre membri partidului şi direcţiunea lui, se datoresc admirabilele rezultate pe cari le-a dat, între altele, Cercul de studii al partidului naţional-liberal.

„Dar în afară de aceste consideraţiuni, — pe cari le-am expus în treacăt ca să lămurim odată pentru totdeauna pe nedumeriţii cari încearcă să solidarizeze guvernul cu antisemitismul nostru, — trebue să recunoaştem că acuzarea ce ni se aduce e dreaptă.

„*Da, suntem antisemiţi!* Suntem antisemiţi fiindcă de ani de zile, azi ca şi eri, denunţăm opiniei publice toată ticăloşia anumitei prese, care încearcă să otrăvească viaţa internă a ţărei, semănând zilnic anarhia cu nădejdea că va distruge Statul acesta, în care, se îngraşe, se îmbogăţeşte şi se răsfaţă, batjocorindu-l înlăuntru şi defăimându-l în afară. Şi noi suntem antisemiţi fiindcă toată acţiunea aceasta ticăloasă este condusă de evreii cari stăpânesc anumite prese.

„Da, suntem antisemiţi, fiindcă nu tolerăm ca anumita presă să ia apărarea străinilor şi ticăloşilor cari atentează la siguranţa Statului, cerând în schimb măsurile cele mai severe împotriva românilor cari, ori cât de greşită ar fi uneori acţiunea lor, e în schimb pornită din simţăminte româneşti, ceeace nu e cazul evreilor din anumita presă. Dacă nu suntem de părere să se tolereze greşelile unora, chiar când au la bază un simţământ naţional, cu atât mai mult nu socotim că se pot îngădui acţiunile păgubitoare ale celor, cari au avut un cuvânt de scuză chiar pentru gestul criminal dela Senat al teroristului Max Goldstein.

„Dar suntem antisemiţi şi atunci când sfătuim massele mari ale populaţiunei israelite, să nu se lase târâte pe povânişul unei politici minoritare, azi când drepturile politice acordate de partidul naţional liberal, au pus pe evrei în situaţie de perfectă egalitate cu românii; numai aşa populaţia israelită din România nu va putea fi solidarizată cu atitudinea anti românească a evreilor din anumita presă şi cu acei dintre evrei, cari urmăresc să facă trambuline politice din exploatarea unei populaţiuni nevinovate de greşelile câtorva.

„Astfel înţeles antisemitismul nostru, da, suntem antisemiţi. Dar dacă'şi închipuie anumita presă că vom renunţa să denunţăm opiniei publice toate actele împotriva ţărei pe care le săvârşeşte zilnic, numai ca să nu fim acuzaţi de antisemitism, îşi face desigur o socoteală greşită. Antisemitismul aşa cum îl practicăm noi, — sfătuind populaţia israelită să nu urmeze pe cei care-i creiază o situaţie antipatică prin acţiunea lor antiromânească, — este antisemitismul ţărei întregi. Nu e român şi nu e om cu bun simţ să nu gândească şi să nu simtă ca noi; — şi o gândesc în primul rând acei dintre evrei, care'şi dau seama de tot răul serviciu ce li se face de anumita presă, veşnic tovărăşă cu anarhia din lăuntru şi cu defăimările duşmanilor din afară".

TRIBUNA LIBERĂ

Rolul femeilor minoritare în Statul român

— Conferinţa ţinută de dna Dr. Henrieta V. Gavrilescu avocat, la congresul U. F. R. din Timişoara, la 13 Septemvrie 1925.

Doamnă Preşedintă

Doamnelor şi Domnilor!

Vin din vechea Moldovă, de pe Valea Trotuşului, dela poalele munţilor: Măgura, Coşna, Cireşoaia; dela poalele acelor munţi unde mii de viteji români au murit glorios apărând Regatul, şi luptând pentru desrobirea frumosului Ardeal, a mândrei Bucovine şi a îndureratei Basarabii. Vin să aduc salutul acelor locuri ce şi astăzi sunt acoperite cu ruini; ruini cari sunt mărturii scumpe ale clipelor de durere, dar şi de glorie pe cari le-am dat cu toţii. Vin să aduc salutul nostru vrednicei luptătoare dna Baiulescu, care pentru sentimentele dsale româneşti a suferit un întreg calvar. Vin să aduc salutul nostru tuturor societăţilor femenine din România şi în special alor din Ardeal, acest Ardeal care încă de acum 19 veacuri a fost pământul din care s'a plămădit neamul nostru românesc. Vin să aduc cuvântul nostru de bun găsit tuturor Românilor şi creştinilor din frumoasa Temişoară.

Doamnelor şi Domnilor

Desigur că la un congres femenist sunt atâtea chestiuni de discutat, încât conferinţa mea va fi foarte scurtă. N'am să abuzez nici de timpul, nici de răbdarea dv. Vreau însă să pun la punct o chestiune de o netăgăduinită importanţă anume să arăt: *care trebue să fie rolul femeilor minoritare în Statul român.*

Doamnelor şi Domnilor!

Desigur că înaintea intereselor de sex şi înaintea oricăror altor interese trebue să stee *interesele superioare ale naţiunii.*

In lumina acestor interese voi schiţa eu subiectul ales, cu cea mai mare obiectivitate fără nici o părtinire pentru nimeni. Voi trata acest subiect în cadrul principiilor juridice, aşa cum trebue privită chestiunea şi nu altfel.

In această scurtă conferinţă a mea va înăbuşi sentimentele mele de româncă adânc naţionalistă — dacă va trebui — şi mă voi închina în faţa adevărului, aşa cum este el şi cum nu poate fi altfel.

Chestiunile mari şi importante pentru ţara noastră trebuesc spuse limpede şi fără nici o rezervă. Nouă nu ne este frică şi nu trebuie să ne fie frică de nimeni şi de nimic. (Aplauze). Prea multă plecăciune în faţa tuturor nu cadrează cu sentimentul de *mândrie naţională,* din care este zidit sufletul nostru. (Aplauze). Aşa, că voi fi dreaptă în cele ce voi spune. Voi dezvolta în faţa dv. un adevăr ştiinţific, care nu va putea să sufere desminţire.

Doamnelor şi Domnilor!

După tratatele dela Versailles, St. Germain, Trianon şi celelalte, toată presa mondială zilnic a scris coloane întregi despre: *Clauza minorităţilor;* s'ar părea, că marele războí, că toate tratatele, că toate conferinţele, că chiar Societatea sau Liga Naţiunilor, că în fine tot ce se lucrează şi să

mişcă în lume dela 1914 încoace, totul este stăpânit de un miraj orbitor, care ia numele de minoritari sau minorităţi.

In presă, în conferinţe, în toate discuţiile, în Parlamente peste tot se vede scris sau se aude vorbindu-se:

Drepturile minorităţilor; despre minorităţile etnice, despre minorităţile anexate. Protestul minorităţilor la Auge. Protestul minorităţilor la Liga Naţiunilor. O lecţie bine mentată pentru minorităţi. Protestul guvernului din Budapesta la Liga Naţiunilor contra reformei agrare din România, care atinge drepturile minorităţilor, etc.

Atunci orice om conştient, dacă stă şi reflectează un moment, îi vine a crede, că în lume şi în special în Europa trăesc numai *minorităţi* şi *minoritari* şi încolo e pustiu.

Restul aproape nu interesează. Statele în sine cu personalitatea lor au rămas pe al doilea plan. Totul se învârteşte în jurul minorităţilor.

Şi atunci te întrebi, care sunt cauzele acestui fenomen?

Cauzele n'ar putea fi decât două:

I. Sau că Statele naţionale se poartă aşa de barbar cu cetăţenii de alte naţionalităţi, încât este nevoie de toate intervenţiile din lume, pentru a fi salvaţi, sau II. Altă ipoteză este, că unii din minoritari abuzează de drepturile pe cari le-au dat tratatele internaţionale şi vor să terorizeze Statele, pe teritoriul cărora trăesc, şi astfel protestează fără motive serioase la Societatea Naţiunilor şi prin presă contra unor persecuţii imaginare.

Din studiul pe care l'am făcut asupra acestei chestiuni ipoteza a doua rămâne în picioare anume:

Unii dintre minoritari abuzează de situaţia privilegiată creiată lor prin tratatele de pace şi duşmănesc Statul în cari trăesc.

Acesta e un adevăr, care nu poate fi răsturnat.

Acum referindu-mă în special la ţara noastră, ştim cu toţii, că din anchetele trimise pentru a se constata plângerilor unor minoritari, s'a dovedit, că totul era fals. Acele plângeri erau pedeaîntregul lipsite de temeiu.

Şi totuş, unii dintre cetăţenii noştri se plâng mereu de răul tratament din ţara noastră.

Apoi noi credem, că nu mai există pe lume un alt popor, care să fie mai îngăduitor şi mai tolerant ca poporul românesc. La noi toţi streinii şi în toate vremurile au trăit şi trăesc mai bine ca românii. In general psihologia acestei stări de lucruri e următoarea:

Românul este o fire idealistă, este rasa latină închinată mai mult spre poezie, decât spre viaţa reală. Aşa, că streinul venit peste noi a putut uşor, din cauza firii noastre, să ne înlocuiască în: comerţ, industrie în fine în întreaga economie a ţării.

Şi de aceea streinul venit la noi trăeşte foarte bine. Şi dacă aceasta n'ar reprezinta un adevăr, n'ar fi venit de după război încoace $2\frac{1}{2}$ milioane de streini de altă rasă, de altă religie şi cu alte scopuri.

Deci putem stabili următorul adevăr ştiinţific:

I. Streinii în ţara noastră au trăit şi trăesc mai bine ca românii, probă este, că dela 1918 încoace au invadat în ţară $2\frac{1}{2}$ milioane de streini.

II. Aceşti streini, cari au năvălit în România pe toate barierele *protestează* ei cei dintâi *contra* răului tratament din România, deşi vin mereu şi încetul cu încetul ne vor mâna pe noi peste Dunăre sau peste Tisa.

Alt adevăr, ce nu poate fi răsturnat şi din care se vede toleranţa Statului român este următorul:

Unii dintre minoritarii *funcţionari ai Statului român* nici după şapte ani dela unire nu ştiu româneşte. In ţinuturile alipite sunt instituţii de Stat, în care dacă vorbeşti româneşte, nu eşti *înţeles.* Şi parte din aceşti minoritari, cari nu vor să înveţe româneşte, se plâng Societăţii Naţiunilor, că Statul şi guvernul român le-a scos limba maternă din: şcoli, biserici, magistratură etc. Cu toţii ştiţi, că lucrurile stau altfel.

In unele oraşe ale României mai cu seamă în: Moldova, Bucovina, Basarabia şi parte din Ardeal aproape nu auzi vorbindu-se româneşte. Şi exemplele de acest fel s'ar putea înmulţi la nesfârşit.

Şi din cauza acestei stări de lucruri, între noi şi unii dintre minoritari se nasc *conflicte.* Aceste conflicte nu sunt de loc dorite de noi, fiindcă noi voim să trăim în relaţiuni de pretenie cu toţi locuitorii ţării noaste. Să fie cea mai perfectă armonie între noi toţi, cu o singură condiţie, ca să nu sacrificăm nimic *din demnitatea noastră naţională.*

Când un popor îşi pierde *demnitatea naţională* este pe marginea mormântului şi poporul român e tânăr şi viguros, are energii destule şi printre veacuri va trăi tot mai strălucitor şi mai mândru. (Aplauze).

Deci tocmai pentrucă în sufletul poporului românesc este o conştiinţă naţională şi o demnitate naţională, cari s'au trezit, de aceea se nasc *conflicte.* Şi tocmai aici vine rolul însemnat ce trebuie să-l aibă femeile minoritare.

Ele trebuie să aplaneze conflictele dintre noi şi soţii şi fraţii lor. Femeea cu sufletul cald, cu simţul ei superior va trebui să vadă, că bărbaţii minoritari nu au nici o dreptate, când protestează contra poporului român. (Aplauze).

Aceste proteste făcute în streinătate au de rezultat *numai înăsprirea relaţiunilor dintre noi şi minoritari.* Alt rezultat nu pot avea şi iată de ce:

Noi am devenit din nou stăpâni pe ţinuturile cari au fost odată ale noastre şi pe cari vitregia vremurilor ni le smulsese, dându-le altora.

Noi am revindecat drepturile noastre de proprietari asupra lor şi le-am recâştigat cu multă durere şi cu mult sânge scump vărsat, şi ca să le pierdem *nu se mai poate.* (Aplauze).

Vom fi *în veci stăpâni* pe aceste ţinuturi şi orice vise ale altora, de a ni le lua, se vor sfărma de eroismul şi de trăinicia poporului român şi se vor spulbera în vânt. *Deci orice incercace de desagregare a Statului român este zadarnică.*

Atunci? Care e rezultatul acestor proteste? S'ar crede de unii, că Liga Naţiunilor ne-ar putea dicta ce trebuie să facem noi în ţara noastră şi cum să rezolvim unele chestiuni de politică internă? Nu! Aceasta este o credinţă greşită. Statele în noua lor asigurare de după război, s'au format în baza principiului de autodeterminare a naţiunilor.

Naţionalităţile minoritare au avut toată voia de a opta pentru un Stat sau altul.

Puteau perfect de bine să părăsească teritoriile alipite, dacă nu le plăcea să trăiască în România. Dacă au rămas, trebuie să se conformeze legilor ţării noastre, aşa după cum ne conformăm şi noi şi atunci nici un conflict nu s'ar mai ivi.

Deci concluzia este următoarea: Protestele făcute de către minoritari la Societatea Naţiunilor au un singur rezultat practic anume: Inăsprirea relaţiilor dintre ei şi noi. Alt rezultat nu este şi conform principilor de drept nu poate fi. Dacă lucrurile stau astfel, dacă România aşa cum este astăzi îngrădită va rămâne deapururi, dacă Liga Naţiunilor nu se poate amesteca în politica internă a statelor, atunci orice protest, făcut de oricine ar fi, în streinătate este *în dauna minoritarilor şi numai într'a lor.*

Atunci, cum am spus: Femeile

minoritare cari cresc copiii lor pentru a fi cetăţeni ai Statului român, trebue să-i crească în crezul cel adevărat al iubirii ţării în care trăesc şi pe care au ales-o *ca patrie*. Atunci Statul român se va consolida şi va fi bine atât pentru noi românii cât şi pentru minoritari, cari se vor mândri că trăesc într'un Stat puternic şi ferit de orice primejdii. Căci o primejdie sau o nenorocire deslănţuită asupra ţării noastre nu va cruţa nici odată pe minoritari, din contră ei vor suferi cei dintâi.

Pentru consolidarea şi prosperarea Statului român trebue să lucreze femeile minoritare, dând educaţie copiilor lor în acest senz şi sfătuind pe bărbaţii şi pe fraţii lor să renunţe la visuri ce nu se pot realiza şi la provocări inutile şi să fie cetăţeni vrednici ai acestui Stat român, aşa de bun pentru toţi.

O perfectă armonie, fără a se călca în picioare nici un drept al nimănui, dar fără a se atinge nimeni de suveranitatea Statului românesc, o astfel de armonie o dorim din suflet cu toţii.

Doamnelor şi Domnilor,

Nu este deci un secret pentru nimeni, că în ţara noastră sunt conflicte, între noi şi unele minorităţi. Toţi bărbaţii minoritari au dobândit şi drepturi politice în bloc, drepturi de cari unii din ei, nu uzează în folosul neamului nostru. Să vedem acum în ce condiţii trebue să se acorde drepturi femeilor minoritare, pentru ca să avem o garanţie, că de aceste drepturi se va uza în mod raţional şi numai în interesul Statului român.

Doamnelor şi Domnilor,

Noua Constituţie în art. 6 a înscris un principiu nou anume: principiul acordării de drepturi femeilor romănce. Acest articol sună astfel: „Constituţiunea de faţă şi celelalte legi relative la drepturi *politice* determină cari sunt osebit de calitatea de român, *condiţiunile* necesare pentru exercitarea acestor drepturi.

Legi speciale votate cu majoritate de 2/3 vor determina condiţiunile sale sub cari femeile pot avea exerciţiul drepturilor politice.

Drepturile civile ale femeilor se vor stabili pe baza deplinei egalităţi a celor două sexe".

Legiuitorul român la înscrierea acestui articol în Constituţie a fost condus de un simţământ de răspundere, căci drepturile politice sunt o armă cu două tăişuri şi trebuesc acordate cu multă judecată, ca să nu fie în dauna ţării.

Drepturile civile, cari privesc numai relaţiunile familiare dintre bărbat şi femee, relativ la munca şi la averea lor, la copiii lor, la moştenire, la îmbunătăţirea salarului şi altele, aceste drepturi civile, legiuitorul român le va acorda pe baza deplinirei egalităţii a celor două sexe. Fiindcă este foarte drept, ca bărbatul şi femeia indiferent de naţionalitatea lor şi indiferent de orice alte legături din afară, în cămin să fie egali. Cu drepturile politice însă chestiunea se schimbă.

Majoritatea oraşelor noastre mai cu seamă în: Moldova, Bucovina, Basarabia sunt cu desăvârşire locuite de streini. Ori dacă s'ar acorda drepturi politice integrale şi femeilor ca şi bărbaţilor, atunci viaţa românească ar dispărea cu totul din aceste oraşe, căci streinii ar avea întotdeauna majoritatea şi ar conduce oraşele, în interesul lor nu într'al nostru. De aceea legiuitorul român a fost condus de cele mai serioase motive, atunci când a hotărât ca *legi speciale* votate cu majoritate de 2/3 vor hotărâ condiţiunile sub cari femeile pot avea exerciţiul drepturilor politice.

Doamnelor şi domnilor!

Am spus la începutul acestei conferinţi, că înaintea intereselor de sex sunt interesele *superioare ale naţiunii.* (Aplauze).

Fiind călăuzită de aceste interese superioare, — deşi aici nu suntem în parlament — totuşi voi arăta cum cred eu, că trebuesc înscrise aceste drepturi în reforma electorală.

Drepturile politice să se acorde tuturor *femeilor de origină etnică românească,* indiferent de cultură, de avere, de clasă socială etc. şi tuturor femeilor de altă origină, dar cari trăesc în ţara noastră din moşi-strămoşi. Armeni, greci etc. şi cari s'au asimilat cu noi.

Iar în privinţa minorităţilor chestiunea trebuie să fie mai profund judecată. Noi avem în ţară două categorii de minorităţi. I avem *minorităţile creştine* şi cari au un Stat al lor în Europa sau în alt continent, aşa: sârbi, unguri, bulgari, ruşi, italieni, germani etc. Femeile minoritare, cari au avut naţionalitatea acestor state şi acum trăiesc la noi, se vor bucura de aceleaşi drepturi politice în ţara noastră, de cari drepturi se bucură şi romăncele noastre cari trăesc pe teritoriul acestor ţări. Deci pentru această categorie de femei minoritare, drepturile politice se vor stabili pe baza *principiului de reciprocitate.*

Nimic, nici un drept mai mult sau mai puţin. Acest principiu de reciprocitate trebuie respectat de toate Statele.

Şi vom fi foarte mulţumiţi când vom ajunge la o perfectă înţelegere între noi şi toate elementele minoritare ordonate din ţara noastră. Noi Românii dorim din suflet acest lucru, căci avem o bază comună: *religia creştină*, care ne uneşte pe toţi şi toţi la un loc trebue să avem acelaş ideal: *„Dumnezeu, Regele, Naţiunea"*. Dar doamnelor şi dlor înafară de minorităţile cari au în altă patrie la o patrie cari au renunţat de bună voie şi au admis să trăiască în Statul român, avem o altă categorie de minorităţi anume: *minoritatea internaţională.*

Relativ la acest punct chestiunea ce o studiem devine mai complictă. Acordarea de drepturi politice femeilor minoritare, cari în altă parte au doar *o patrie imaginară*, nu mai poate fi făcută pe baza principiului de reciprocitate, căci în acest caz noi am da totul, fără ca în schimb să primim nimic.

Ştim cu toţii că astăzi în ţara noastră este o problemă gravă. Bărbaţii noştri de Stat, profesori universitari, economişti distinşi, toată floarea intelectualităţii noastre, tineretul nostru universitar-creştin, toţi ne-am unit într'un singur sentiment pentru a rezolvi o problemă de înaltă politică, o problemă a cărei rezolvire nu mai poate fi mult temporizată.

A cere drepturi politice pentru femeile minoritare din această categorie, ar fi o crimă!

Se va răspunde de unii, că nu se vor putea acorda drepturi politice, decât tuturor femeilor sau nici uneia. Nu este aşa; Constituţia e categorică, *pune condiţii* pentru acordarea acestor drepturi şi noi vom arăta cari trebue să fie aceste condiţii, pentru ca Ţara românească să meargă mereu înainte tot mai puternică şi mai fericită. Ni se va răspunde de către unii, că Societatea sau Liga Naţiunilor n'ar permite să se ştirbească de loc principiile cu clauza minorităţilor şi alte poveşti. Societatea Naţiunilor este făcută să păzească pacea lumii, să ţie echilibrul dintre State — se zice — dar chestiunile de politică internă şi le rezolvă fiecare naţiune cum crede ea, căci doar avem parlamente şi de asta suntem liberi, ca să ne conducem după capul nostru.

De altfel în urma evenimentelor din: Rusia, Turcia, Grecia, Georgia etc. s'a dovedit până la evidenţă că Societatea Naţiunilor nu se poate amesteca în politica internă a Statelor.

Deci concluzia este că noi vom rezolvi problemele noastre interne în cadrul principiilor de suveranitate națională și le vom rezolvi numai pentru consolidarea și înflorirea Țării românești.

Le vom rezolvi așa încât să nu atingem de loc *temeliile Statului* ci din *contră să le întărim cu dragostea noastră, cu credința noastră și cu brațul nostru de va fi nevoie.*

Doamnelor și Dlor.

Atunci când frumoasele ținuturi românești erau înstreinate de noi, ciobănașii în doinele lor plângeau durerea neamului.

Ziua fericită de veșnică unire a sosit, și de bucurie au tresăltat munții, izvoarele au lăcrămat, brazii au jucat hora. Dar astăzi după toată această bucurie o durere mare ne sfâșie sufletele. Suntem amenințați din cauza toleranței noastre, să fim stăpâniți de acei pe cari i-am primit ca musafiri în țara noastră.

Este un pericol pe care nu-l vedeți cu toții. Dar vă rog reculegeți-vă, ascultați, și veți auzi de departe niște gemete cari vin de dincolo de Carpați din frumoasa Moldovă, veți auzi accente de nesfârșită durere, *căci astăzi frumoasa și vechea Moldovă a lui Ștefan cel mare plânge!* (Ovațiuni și nesfârșite aplauze).

Sănătatea publică în pericol

Sănătatea publică e primejduită! Aceasta o spun toți oamenii ce se pretind că iau sau doresc să ia parte la conducerea acestei țări. Dar nici unul din ei nu se ostenește să vadă cauza acestui pericol în adevărata lui lumină, ci se mulțumesc numai a-l semnala — și aceasta nu din convigere, ci din interes. Prin periclitarea sănătății publice se înțelege toți factorii determinanți ce contribuesc la îmbolnăvirea populații băștinașe, populație care prin majoritatea ei covârșitoare ar trebui să pună scut de apărare tuturor boalelor microbiene. Dar din nefericire populația orașelor e așa de eterogenă, încât deosebirea radicală de concepții și de metode, face aproape imposibilă lupta contra diferitelor boale — mai ales contra boalelor veneriene. Și sforțările oficialității în această pivință apar ca ceva neînsemnat în fața tendințelor interesate ale unei minorități „de o omogenitate perceptibilă [1])". Cele mai frecvente boli microbiene în zilele noastre sunt boalele veneriene; focarul principal de unde se iradează infecțiunea sunt casele de toleranță, lupanarele. Făcând o statistică obiectivă ajungem la concluzia că majoritatea celor ce întrețin astfel de localuri sunt *„jidanii"*. Și de ce oare acești jidani patronează astfel de localuri ticăloase, — ei care sunt pretinșii campioni ai tuturor ideilor mari? Răspunsul e foarte simplu: întâi pentrucă sunt elemente parazitare și în al doilea rând pentrucă trebue să pună în aplicare planurile infernale cuprinse în protocoale [2]).

Dar jidanii nu se mărginesc numai în a patrona localurile de desfrânare, ei merg mai departe cu acțiunile lor infame — își bat joc de fetele creștinilor pe care le au în diferite servicii — căci iată ce zice în această privință rabinul Șebet Asser din Londra [3]):

„De ce dar ar fi ocupate frumoasele fete ale goimilor în serviciile noastre? Care nu voiește să cedeze plăcerei noastre nu capătă de lucru prin urmare nici pâinea".

Jidanii sunt „pe excellentiam" cărăușii ce transportă conjuctivita granuloasă și boalele veneriene.

Dar ar putea să mi se obiecteze: Cum îndrăsnești dta bazat numai pe afirmațiile altora, să aduci acuzații atât de grave poporații jidovești? Oricărui îmi va adresa această întrebare îi voiu răspunde cu precizări riguros controlate. Și pentru ca să nu las impresie cetitorului că-mi lipsesc aceste precizări, îi servesc una foarte elocventă.

In ziua de 1 Decemvrie 1924 se prezintă în serviciul chirurgical al dlui Dr. Victor Gomoiu din spitalul Brâncovenesc spre consultare servitoarea Ileana N. Vasile de 21 ani cu serviciul, la dl Aron Aroneanu din str. Bozianu 13 București; consulată s'a găsit că suferă de metrită și anexită bilaterală (consecutive unei infecții gonococice). Intrebată de noi de unde a contactat infecțiunea ne-a declarat că în fiecare seară era silită să aibe raporturi sexuale cu dl Aroneanu care avea o boală venerică.

Și acum, iubiți cititori când v'am pus sub ochi dovada evidentă a celor spuse de mine, trebue să știți că singura soluție pentru a apăra în mod eficace sănătatea publică este „eliminarea jidanilor din toate domeniile vieții publice".

Drd. Nicu Ionescu — București

[1]) Vezi Theodor Herzl: Statul iudeu pag. 14

[2]) Vezi Protocoalele înțelepților sionu'ui traducere de Ion I. Moța Capit. I pag. 39.

[3]) Vezi Invățăturile rabinilor de dr. Alexe Bănățeanu pag 24.

„Diplomație" desgustătoare

Reproducem mai jos un articol, semnat de dl N. Iorga întitulat „Fire streine", apărut în „Neamul românesc" din 23 Octomvrie 1924, din care se desprind două constatări: puterea de observație a autorului și lipsa lui de curaj de a numi pe țesătorii „firelor streine".

Când le vezi așa de bine, dle Iorga, de ce nu îndrăsnești să spui că aceia cari torc firele inveninate sunt jidanii? De ce, domnule cu pretenții de îndrumător al tineretului, să nu dai acest exemplu de om întreg, de om de caracter, să fii pildă generațiilor tinere și celor viitoare, spunând clar și respicat — nu făcând diplomație desgustătoare — că jidanii sunt aceia cari prin „firele streine" „tind la distrugerea Statului și a poporului nostru"?

Lăsăm pe membrii *Ligii apărării naționale creștine* să judece pe dl Iorga după următoarele-i rânduri:

„Prin toată viața noastră de astăzi se țese neprecurmat, ușoare de descoperit, *fire străine.*

„Le vezi în orice domeniu, admirabil țesute și încă mai bine întrețesute.

„Oricare ar fi vinovăția guvernului actual — și a tuturor celorlalte — în reaua stare financiară a Statului, în neliniștea economică a societății, e sigur că o acțiune combinată se duce, de mulți ani de zile, pentru compromiterea celui di'ntâiu, pentru sărăcirea celei din urmă.

„Scăderea valorii banului nostru, îmbulzeala imediată a cumpărătorilor de imobile urbane, infiltrare de muncitori de aiurea și exportare a fo țelor productive indigene, speculații corupătoare, sunt capitolele aceleiași opere c re tinde la distrugerea Statului și a poporului nostru.

„Dar nu e numai atât.

Viața noastră morală trebuie infectată.

„Și atunci la o colaborație efectivă se chiamă teatre și cinematografe de corupție, literatură de bordel, pecetluită cu aprobarea meșterilor străini, artă de balamuc, filosofie desechilibrată, ziaristică în care-și află locul numai teorii ca ale „Adevărului literar".

Fiolele germane cu otrăvuri și baccili din 1916 anunțau numai o acțiune care se continuă.

Pe autorii de aiurea nu-i putem pedepsi, dar în ce privește pe agenții lor de aici, un strigăt trebuie să adune pe toți câți văd primejdia: *pe ei!*"

N. Iorga

Din Munţii Lotrului

In anul 1905, cu ocazia unui congres agricol M. S. Regele Ferdinand, spunea specialiştilor un trist adevăr, pe cale de apropiată înfăptuire astăzi:

„Cine pune toporul la rădăcina unui copac, pregăteşte moartea agriculturei". — Sunt cuvintele ce atunci răsunau ca o rea prevestire pentru viitorul ce nu le-a desminţit. — Din ele se desprinde în primul rând dragostea nemărginită de pământul românesc plămădit cu sângele generaţiilor apuse, în lupta pentru „Hristos, Rege şi Naţiune", iar în al doilea rând o mare revelaţiune de ordin pur silvic. — Voiu arăta opiniei publice cinstite româneşti pe cât îmi va fi posibil un rău pe care îl raportez în deosebi Văii Lotrului, astăzi în agonie. — Revista noastră în repeţite rânduri a publicat articolele dlui inspector silvic M. P. Florescu, care ca specialist a abordat marea problemă a despăduririi sistematice făcute de către jidani în Munţi Noştri. Ceeace s'a întâmplat dealungul Carpaţilor, fără ca nimeni să se sesizeze şi să ia vreo măsură de reprimare, ce se impunea, continuă cu aceiaşi furie şi azi.

Dupăce prin falş şi corupţie, prin boli venerice şi alcohool, au pus stăpânire pe persoana moşneanului, proprietar de păduri seculare, toporul jidanului rătăcitor, fără de patrie şi scrupule, a isbit adânc în tulpina codrului frate cu românul.

Cumpărând pe preţuri de 15 lei Ha, (cazul în muntele Dealul-Negru), prin exploatarea cea mai nesistematică şi în contra oricărei legi de organizare silvică, codrii noştri par imense cimitire, spunea dl consilier silvic Antonescu, iar acolo unde bradul se înalţa falnic, astăzi nu vezi decât triste epave, ale masivului păduros de eri. Legea reîmpădurirei, impune exploatatorului ţinerea strictă a amenajamentului în condiţiunile căreia „Casa Pădurilor", aprobă exploatarea. Se plăteşte o cauţiune, ce variază dela societate la societate. Jidanul însă renunţă la ea şi după ce face tăere rasă, — îşi ia bagajul ducându-se acolo unde găseşte un nou isvor de câştig, din sudoarea românului, ce piere în ţara lui. El pleacă în urma lui rămâne: jalea, desfrâul şi codrul desbrăcat de podoaba lui. Aici e nenorocirea. Specialiştii au fost de acord (Declaraţia dlui profesor Dr. Diacea), în a emite o părere, ce nu sufere nici o contradicţie: „Exploatând iraţional, cum e cazul de faţă şi nereîmpădurind aşa cum prevede legea, înseamnă a expune pierei din punct de vedere al formărei de torente, aşezările omeneşti din defileul exploatat". Puhoaiele ce vin distrug tot ce întâlnesc în cale *şi curmă chiar şi vieţi omeneşti.* Aici am vrut să ajung, pentru ca să arăt unei lumii întregi, că paharul amărăciunii noastre e prea plin şi că nu mai putem răbda.

Se împlineşte un an, de când torentele ce-şi deslănţuiau cu furie apele, dupăce au distrus pe mari întinderi locurile de cultură, ale nenorociţilor de pe această „Vale a Plângerii", curmă şi firul a şapte vieţi româneşti, ce în urma lor lasă în cea mai neagră mizerie familii, ce n'au nici bucăţică de pâine. In noaptea de 30 Sept. spre Octomvrie 1924, moşnenii: Vasile Ianoş, Gh. Verzescu, Florea Piţigoi, Ion Predanu, Dtru Cofaru, Iosif Ianoş şi un necunoscut, pier îngropaţi sub buştenii, Societăţii jidoveşti „Carpatina". Datoria noastră a celor rămaşi pe urmă, era ca după datinile noastre strămoşeşti, să le căutăm sfintele oseminte sacrificate pentru noi şi să le dăm pământului din care erau născute. Am intervenit cu toată tăria la Tribunalul de Vâlcea, care înregistrează cererea noastră la No. 1543 din 6 Oct. 1924 şi pune în vedere Secţiei de Jandarmi Muntele, să execute ordinul dat. Suscitata secţie, găseşte de cuviinţă ca prin ordinul No. 1420 din 7 Oct. 1925, să ordone Postului local, care înregistrează la No. 1044, să se pună în vedere jidanilor dela „Carpatina" ca să facă lucrările necesare pentru căutarea lor. La 12 Oct. apa Voineşitei, mai miloasă decât jidanul explotator, aruncă la mal cadavrele la doi moşneni: Vasile Ianoş şi Gh. Verzescu. (Extracte de moarte No. 13 şi 14 din Aug. 1924 Primăria Voineasa Vâlcea). Ceilalţi cinci rămân însă tot sub butuci îngropaţi, nimeni ne luând vre-o măsură urgentă pentru desgroparea lor. Intre timp soseşte în comună Şeful Secţiei de Jandarmi, „Muntele", plutonierul N. Dăescu. Imi permit să fac o mică paranteză, pentru ca toţi acei ce simt româneşte să poată înfiera atitudinea desgustătoare a unui om aşa zis al ordinei, unealtă însă, a celor ce cu 30 de arginţi au vândut pe Mântuitorul. Intrebat fiind în cârciuma dlui Turturea, de către săteni, ce măsuri înţelege să ia acest om, ce necinsteşte haina armei ce o poartă, răspunde pe un ton flegmatic.

„Ce vreţi să fac, ăştia te omoară şi te 'ngroapă în bani"! Toţi ascultătorii au venit la mine şi mi-au adus la cunoştinţă faptul întâmplat. Am intervenit, împreună cu dl V. Comşa, un bun român, pretutindeni însă zadarnic. — Ne-am adresat „Universului", să se facă ecoul lacrimilor noastre, fără nici un rezultat. — „Hârtia sufere multe, dar pentru noi ea nu există, lacrimi nu mai avem", sunt cuvintele ce-mi scria la Cluj, dl Comşa. (Scrisoarea este la dl profesor I. C. Cătuneanu). A trecut iarna şi părinţii nostri, tovarăşii nostri de luptă de eri zac şi astăzi între brazi ce se duc spre alte zări, însă de cari eu n'am parte nici pentru casa din urmă şi de veci. — Fiarele sălbatice, mai omenoase, ca jidanul ce n'a ştiut decât să le sugă vlaga, nu s'au atins de osemintele lor, ce zac pe pământul ce nu mai este al lor şi al celor ce-au rămas pe drumuri. — Dar de acolo parcă de unde sunt, planează ca un veşnic blestem asupra noastră, acelor ce n'am ştiut să le dăm măcar respectul ultim, — zi de zi, copii lor şi soţiile udă cu râuri de lacrimi, drumul ce duce spre mormântul ce jidanul le-a săpat, în dispreţul oricărei legi. — El, intrusul şi împilătorul vostru va fi însă demascat ca şi români jidăniţi, ce astăzi fac tranzacţii cu societatea jidănească pentru exploatarea românilor „Carpatina". Vom publica în fiecare număr câte o nouă fărădelege, căci nu ne mai temem. Fiţi siguri, scumpi morţi şi exploataţi de decenii, că în curând va bate ceasul dreptei judecăţi. Un tineret Lotrean, cinstit, viguros, crescut în principiile sănătoase ale „L. A. N. C.", vă jură să nu înceteze lupta până la biruinţa definitivă.

Vom trece pe sub furcile candiene ale Lotrenilor ce se deşteaptă, pe toţi acei ce de zeci de ani, n'au înţeles decât să vă despoaie.

Vom trâmbiţa în cele patru zări ale României-Mari, în auzul tuturor, ca în ziua judecăţii din urmă, numele celor ce nici azi nu înţeleg să vă dea mormânt, căci pământul nu mai este al nostru. — Lupta a început, uniţi-vă şi desrobirea nu va întârzia!!

Victor Medrea
student în drept.

ARHIVA DOCUMENTARĂ

Kol-Nidre la Băile Buziaş

In numele vizitatorilor români dela Băile Buziaş, plini de revoltă sufletească ni se trimite o scrisoare şi un afiş, pe care le publicăm ca un document fără nici o comentare:

„Sala de Cură
Sâmbătă 29 August 1925
Mare
Concert
dat de
Orchestra Şcoalei Militare de Artilerie (Timişoara)
Şeful Orchestrei sublocot. S. Munteanu
Program

1. Ouvertura „Die Hebriden" de Mendelssohn
2. Simfonia H-moll de Schubert
3. KOL NIDREI de Lewandowski
4. Fantesie din opera Aida de Verdi.

Preţul locurilor:
Locul I 40 lei, locul II 25.
După concert Dans
Inceputul la ora 9 seara

Imprimat la Ti ografia I. Brach. Buziaş."

Iată câteva pasagii din scrisoarea primită:

„Vă aduc la cunoştinţă un fapt care — socotesc — merită să fie dat publicităţei.... pentru ca toţi bunii români, din întregul cuprins al României-Mari să cunoască până la ce punct *„Capii de autorităţi"* servesc cu ruşinoasa slugărnicie, cauza jidovească.

Iată pe scurt despre ce este vorba: Acum câteva zile, în trecerea mea prin Buziaş-Băi, ne-am oprit, eu şi însoţitorii mei — toţi români — la casionul de acolo, în dorinţa de a vizita această localitate. Privirile noastre au fost fireşte atrase de un anunţ lipit pe pereţi, a unui concert dat de *orchestra şcoalei militare de artilerie* din Timişoara sub conducerea unui capel-maestru român. Programul era compus din 4 bucăţi din care **nici una cu caracter românesc,** ba din contră la Nr. 3, am văzut anunţat **„Kol-Nidre"** de Lewandowschi.... Am rămas cu toţii indignaţi văzând că pe un program de concert figurează asemenea *mârşevenie* fără a fi anunţat şi bucăţi deale marilor noştri compozitori români.

Iată ce scrie dl prof. A. C. Cuza despre Kol Nidre în ziarul „Unirea" Nr. 31 din Oct. 1924: „In ziua aceasta „cea mai sfântă" pentru jidani de Iom Kipur, se cântă de trei ori — la început, mai încet, iar apoi tot mai tare şi mai vesel — în toate sinagogele, rugăciunea numită după cuvintele dela începutul ei: Kol-Nidre.

Rugăciunea aceasta este introdusă solemn, prin invitaţia pe care le-o face cel mai ales dintre Rabinii prezenţi, care se primblă prin toată sinagoga triumfal, zicându-le cu glas tare, să cânte:

„Beşibbah şel mahelah ubişibbah şel mattah!"

După această invitaţie a Rabinului urmează, o harmalaie neînchipuită, cântând cu toţii, nu în cor, ci fiecare deosebit, fără a se preocupa de ceilalţi:

„Kol-Nidre feisure verahmone ne Kermie ne Kenuse oşfuo se ane deno darno lo nodarno".

Ţipă, şi strigă, şi se vaicără şi ofteză şi plâng, şi râd, şi miorlăe, şi se opresc, şi iar o încep dela capăt: de ţi se pare, cu adevărat că fierbe iadul într'un clocot drăcesc.

De aceea, românii din popor neputând să priceapă, că într'o casă a lui Dumnezeu, ar putea să se petreacă asemenea frământări între oameni cuminţi, au zis, nefiind prea departe de adevăr: că atunci vine dracul să-i caute şi că el îi sbuciumă astfel, umflând pe unul dintr'ânşii la urmă şi lăsându-i numai papucii.

Ce înţeles are însă aceasta rugăciune „Kol-Nidre" căreia jidanii îi atribue o însemnătate atât de mare? Ea are mai cu deosebire un înţeles caracteristic pentru mentalitatea şi pentru religia naţiei jidăneşti:

„Kol Nidre este rugăciunea de anulare a tuturor jurămintelor jidanilor, faţă de. „goimi"

Textul românesc, al rugăciunei Kol Nidre, a fost publicat de mine în „Neamul Românesc" dela 9 Oct. 1909 (pag. 1924) după traducerea germană a învăţatului profesor de teologie dela Universitatea din Berlin, Hermann Strack, revăzută de profesorul de teologie dr Vasile Tarnovschi, împreună cu profesorul de limbi orientale, dr Octavian Isopescul, amândoi dela Universitatea din Cernăuţi, pe timpul stapânirei austriece şi comunicată de dânşii ziarului din Berlin „Straatsburger Zeitung", dela 3 Septembrie 1909.

Acum în urmă, chiar în numărul dela 15 Septembrie 1924 (pag. 274) revista „Apărarea Naţională" publică textul rugăciunei Kol-Nidre, după Enciclopedia jidănească „Jewish Encyclopaedia" (Vol. VII, pag. 339) în următorul cuprins:

„Toate jurămintele, obligaţiunile, angajamentele şi anatemele, fie că sunt denumite „Konam" „Konas", *ori în altfel, pe care le vom jura, ori prin care ne vom lega într'un mod oarecare, dela această zi a ispăşirilor până la ziua următoare* (a cărei venire fericită o aşteptăm) *ne căim de pe acum de ele. Să fie ele judecate* (deemed) *absolvite, iertate, anulate, şterse* (void) *şi considerate fără efect; ele să nu poată să ne lege şi să nu aibă nici un efect asupra noastră. Jurămintele să nu fie socotite ca jurăminte, obligaţiunile să nu fie obligatorii, nici legământul prin cuvânt ca legământ".*

Va să zică: *cu anticipaţie* — prin rugăciunea, Kol-Nidre" rostită în ziua cea mai mare, de „Yom Kipur" — *jidanii anulează toate jurămintele şi obligaţiunile lor faţă de „goimi"* care rămân chiar din momentul în care sunt rostite, fără nici o valoare.

Acesta este scopul rugăciunei „Kol-Nidre" asupra înţelesului căreia toţi învăţaţii, cari au pătruns secretele iudaismului sunt de acord — şi pe care ziarul citat „Straatsburger-Zeilung" din Berlin o caracterizează prin următoarele cuvinte:

„Ca şi talmudul rugăciunea „Kol-Nidre" este o ruşine a civi„lizaţiei, e o înşelătorie crimi„nală a popoarelor arice de către „jidani".

„Jidanul poate să jure falş „înaintea justiţiei, credinţele lui „religioase i-o permit. El poate „să prefacă adevărul în minciună, „aruncând pe semenii lui în neno„rocire — convingerea lui religioasă „înăbuşă conştiinţa morală ce s'ar „trezi eventual în sufletul său! In „modul acesta arianul încape cu to„tul în ghiarele lui pentrucă în tot„deauna buruiana în uşă sămână„turile şi hoţul este superior călăto„rului cinstit".

„Aceste concepţii imorale ale „iudaismului sunt . . . atentate „criminale la umanitate şi cul„tură, ele sunt o primejdie serioasă „pentru Stat şi popor, care trebue „combătute cu mijloacele cele mai „radicale pentrucă compromit regu„lele cele mai elementare de împreună „vieţuire a popoarelor". . .

*

„. . . A trăi împreună cu închinătorii unei asemene „religii" se vede, că este o imposibilitate şi o primejdie de orice moment. Poporul românesc să se gândească bine: că această primejdie este mai mare

pentru dânsul, din partea jidanilor, decât pentru orice neam".

Sărbătoarea jidanilor când se cântă Kol-Nidre se cheamă „sărbătoarea reconcilierei" sau a împăcărei şi anul acesta a fost în zilele de **19 şi 20 Sept. 925.**

*

După acest interesant citat, corespóndentul nostru continuă.

Ne-am informat în urmă şi am aflat că acel cocert, anunţat, a avut loc într'adevăr, în sala de cură a băilor în seara zilei de 29 August 1925, în faţa unui auditor compus numai şi exclusiv din jidani, căci dintre mulţii români ce se aflau acolo, n'au luat parte nici unul în mod demonstrativ.

Imi pare rău că am uitat să întreb în ce mod s'a desfăşurat programul dansului ce a urmat dupa concert căci de sigur ni s'ar fi spus că în frunte — la loc de cinste — ar fi stat un *„chussed"* dans naţional jidovesc.

Ca să am un document doveditor despre această *ticăloşie*, am deslipit afişul de pe perete, pe care vi-l trimit spre edificarea dv. cu credinţa că nu veţi lăsa nesemnalat acest fapt care întrece orice închipuire.

Ne întrebăm şi cu drept cuvânt: Pentru aceasta cheltueşte Statul român sute de mii de lei cu plata gaiştilor (muzicanţii reangajaţii la muzicele militare) şi a aşa zisului capelmaistru, cu cumpărări şi reparaţii de instrumente şi material muzical, pentru ca în loc să cultive şi să propage simţământul muzicei naţionale româneşti, să cultive şi să execute în public fără ruşine şi scrupule muzica jidovească?.....

In speranţa că ve-ţi face serviciul cauzei româneşti, o bună şi apreciabilă întrebuinţare a celor de mai sus vă salută cu distinsă stimă.

T. Caloianu
comerciant şi industriaş

Un ecou înviorător în sânul „Astrei"

Printre discursurile ţinute la Adunarea generală a Astrei în zilele de 29 şi 30 August 1925 din partea diferitelor organizaţiuni culturale, o cuvântare a avut darul să aducă un accent nou şi puternic, care dacă va fi indispus câţiva politiciani şi arivişti, a revărsat o rouă de nădejde peste sufletul mulţimei ascultătoare. Crainicul cuvântului nou nu putea fi decât un tânăr, care însă nu aducea în adunare părerea lui personală ci da expresie clară şi curajoasă simţemintelor tineretului pe care îl reprezenta: a fost studentul Suciu, vorbind din partea societăţii studenţeşti „Petru Maior" din Cluj.

Marele public românesc, citind prin revista noastră discursul dlui Suciu, va fi în fericita situaţie să afle cu câtă seriozitate studenţimea română pune problema jidovească, şi totdeodată va constata că studenţimea înţelege să dea glas la toate ocaziile îngrijorării ce o stăpâneşte din cauza pericolului jidovesc. Cu toate neplăcerile ce pot simţi politicianii şi „diplomaţii" arivişti faţă de asemenea manifestaţiuni, tineretul îşi face datoria căutând să răspândească în marele public ideile patriotice, naţionale şi creştine ce îl însufleţesc tocmai în această vreme când suntem ameninţaţi cu robirea jidovească. Onoare tinerilor campioni!

Iată discursul, reprodus din ziarul ce apare săptămânal la Reghin întitulat „Glasul Poporului" sub conducerea bunului român Ing. F. Bogdan:

Domnule Prezident! Preadistinsă Asistenţă!

Fraţilor!

Cu acest prilej sărbătoresc studenţimea clujană, pe care am onoarea să o reprezint, salută cu toată dragostea societatea culturală „Astra". Se închină cu adâncă veneraţiune în faţa memoriei marilor dispăruţi, muncei cărora se poate mulţumi, că, „Astra" a ajuns la înălţimea de azi şi a putut îndeplini marea operă culturală în sânul românilor ardeleni.

Activitatea Astrei se confundă cu viaţa culturală şi naţională a românilor ardeleni. Pauza vieţii românilor de dincoace de Carpaţi este viu întreţesută cu fire toarse de marii conducători a acestei societăţi. Recunoscători trebue să le fie nu numai Ardealul, ci întreg pământul românesc.

Veneraţiunea dată marilor dispăruţi este un imbold spre fapte mari, pentru acei cari încep drumul spinos al vieţii, este o primă de încurajare dată generaţiei de mâine. Să cinstim, deci morţii neamului, îndeosebi în clipele grele de azi, când avem nevoe de atâtea fapte mari.

Astra în trecut şi-a achitat datoria cu prisosinţă în faţa altarului sfânt a naţiunei. In noul Stat român îi dorim prosperitate şi o activitate conform spiritului vremei. In consolidarea Statului român de azi, îi dorim acelaşi spor, pe care l'a avut în trecut la întărirea conştiinţei naţionale.

Trecutul pretindea dela toate societăţile culturale fie dincoaci ori dincolo de Carpaţi, din Bucovina sau Basarabia, să muncească pentru menţinerea conştiinţei românilor, pentru întărirea crezului, că Ardealul, Bucovina şi Basarabia, deşi sub stăpânire străină, sunt provincii româneşti şi deci cândva vor fi toate la un loc, alături de vechiul Regat, sub aceeaşi stăpânire românească.

Azi acest ideal este realizat, ne aflăm cu toţii sub acelaşi sceptru, purtat cu glorie şi demnitate de M. S. Regele Ferdinand I.

Dată fiind noua situaţie, trebue schimbat şi spiritul vieţii. Spiritul în care trebuiau crescute generaţiile trecute, era acela, care pretindea unirea tuturor românilor. Atunci doriam dobândirea stăpânirei asupra moşiei strămoşeşti, azi trebue să ştim stăpâni, ceeace am dobândit. Azi trebue să ne arătăm vrednici de jertfa, ce au adus-o pentru noi părinţii, fraţii şi strămoşii nostri. Azi toţi fiii neamului românesc trebue să-şi dea obolul lor la întărirea stăpânirei româneşti asupra pământului cuprins între actualele frontiere ale Statului român. In trecutul nostru afară de momentul când trebuia apucat drumul, care ne-a dus la unirea tuturora, nici odată nu am fost puşi în faţa unei probleme mai vitale, decât acea care se pune azi: a consolidării, a întăririi stăpânirei noastre pe aceste plaiuri.

Stăpân azi pe un teritoriu, care în trecut a aparţinut la mai multe stăpâniri şi asupra căruia fiecare din aceste ţări căuta să-şi imprime pecetea domniei sale; ni se impune cu tărie problema de a şterge aceste urme, imprimând un caracter românesc unitar, sub toate raporturile vieţii statului nostru.

Dacă ursita noastră a fost, ca să devenim aci la porţile orientului un far al culturii şi civilizaţiei, vom putea îndeplini această datorie impusă de destin, numai atunci, dacă vom putea volorifica forţele noastre naţionale, dacă ne vom îngriji de înlăturarea integrală a cătuşelor impuse de vitregia vremilor trecute. Vom fi la înălţimea chemării noastre, dacă vom imprima întregei vieţi a Statului român pecetea geniului românesc, iar nici decum prin o compoziţie hibridă menită spre desagregare la primul moment prielnic.

Aci se deschide un larg teren de activitate pentru societăţile culturale. Conducătorii acestor societăţi pot

da dovadă, că-şi înţeleg menirea ce o au în viaţa Statului român întregit. Vor putea servi de exemplu politicianilor şi mai puţinilor oameni politici, că socotelile de partid nu trebue preferit intereselor neamului.

Sinteza situaţiei, la care a ajuns poporul român în urma războiului mondial, cu drept cuvânt s'a spus, că nu a fost formulată încă îndeajuns. Nu ne-am dat seama încă cu destulă seriozitate de cotitura importantă, pe care o face poporul român prin unirea întregului pământ românesc într'o singură ţară. Nu ni-am dat seama, că pentru noi abia acum începe viaţa unitară naţională în cadrele unui Stat, viaţă pe care alte popoare o trăesc de secole. Noi acum începem viaţa, care trebue să ne ducă la desăvârşirea ideii de naţiune, când vor fi cu totul şterse urmele, cari imprimă azi o nuanţă de diferenţiere între provinciile româneşti. Pentru noi acum începe viaţa, al cărei fruct va fi eternizarea geniului românesc în opere de cultură şi civilizaţie, prin cari vom binemerita locul dat de soarte în concertul popoarelor civilizate.

Generaţia de azi este pusă la rezolvirea unor grele probleme. După felul ei de judecată se vor pune bazele epocei noui, ce se deschide pentru neamul nostru. După cum va fi sau nu, la înălţimea chemărei sale, aşa va atrage după sine blestemul sau laurii generaţiilor viitoare.

Ca o consecinţă a acestei lipse de seriozitate în aprecierea situaţiei ne apare întreaga viaţă politică a Statului român întregit. Vedem în decursul celor şase ani şi ceva aceeaşi lipsă de stabilitate şi continuitate în conducerea Statului. Lipsa de separaţiune între chestiunile de politică de stat şi acele de politică măruntă de partid. Vedem zi de zi în plin progres forţele de dezagregare a statului. Asistăm la desfăşurarea marei tragedii, care îşi va produce efectul, dacă vom continua criminala noastră nepăsare.

Cu toate acestea sunt şi azi mulţi de aceia, cari nu cred în pericolul ce ne ameninţă desvoltarea normală, ori chiar şi existenţa noastră ca naţiune. Sunt şi azi mulţi acei, cari nu văd. cum, datorită politicei ce se face la noi, românii ajung zi de zi în o vădită inferioritate faţă de minorităţi, îndeosebi faţă de cea mai hidoasă specie omenească, faţă de jidovi. Aceşti din urmă, datorită neprevederii şi venalităţii noastre, dealtă parte caracterului lor specific de speculatori, au ajuns azi să deţină, cu mici excepţii, tot comerţul, toată industria şi finanţa Ţării româneşti. Ca urmare au cucerit toată clasa mijlocie, acea clasă, căreia în lupta aprigă a vieţii moderne îi este rezervat cel mai important loc în sânul unui popor.

Vă puteţi închipui, ce ne aşteaptă atunci când la începutul epocei, ce are să ne ducă la închegarea noastră definitivă, ne prezintăm complect divizaţi. Ori şi cât va contesta cineva acest lucru, realitatea îl va desminţi. Il va desminţi, fiindcă dintre cele trei clase, în care se împarte un popor, azi sunt numai două ale noastre. Este cea de jos, — clasa ţărănească, — singura noastră nădejde şi cea de sus. Clasa mijlocie, de vremece comerţul şi industria este în mâni jidoveşti, e natural ca să fie formată numai din jidovi.

Nu e de mirat, dacă în această situaţie viaţa noastră politică e departe de a fi acea care ar trebui să fie. Partea de răspundere o au în tot cazul şi oamenii politici, dar ni se poate spune, că calitatea de erou, sau om superior, nu se poate pretinde dela ori şi cine.

In această situaţie forţa considerabilă, ce o reprezintă clasa mijlocie, nu serveşte interesele noastre. Serveşte interese, cari concad întru toate perceptelor talmudice. Controlul eficace, ce-l poate exercita clasa de mijloc asupra vieţii Statului, prin faptul, că are conştiinţa drepturilor şi datoriilor sale, la noi lipseşte. Lipseşte în senzul, că ar putea influinţa spre bine mersul vieţii Statului, dar există şi se manifestă zi de zi în senz potrivnic.

La noi au aplicat evreii, — poate ca nicăiri pe lume, — cu cea mai mare punctuozitate perceptele din învăţăturile înţelepţilor sionului.

Dupăce au cucerit întreg comerţul, industria, presa, acum sunt pe cale de a intra în literatură şi de a pune mâna pe conducerea Statului. Privind progresul realizat în anii din urmă, vom vedea, că nu mult timp le mai trebuie până la desăvârşirea operei. E lucru firesc, ca acel ce deţine bogăţia, să tindă spre înălţare, spre stăpânire, are toate mijloacele la îndemână. La noi bogăţia fiind în mâna evreilor, şi dacă mâine îi vom vedea la cârma Statului, să nu ne mire de loc, fiindcă va fi o consecinţă firească a situaţiei actuale.

Comerţul şi industria fiind în în mâna evreilor, e natural, ca şi oraşele să fie ocupate de ei. Pe cine nu-l va impresiona situaţia oraşelor din Transilvania, să meargă în Basarabia, să vadă Moldova şi Bucovina. Va vedea îndeosebi în Basarabia şi Moldova o adevărată invazie de perciunaţi. Va vedea târgurile Moldovei, în totala stăpânire jidovească. Iar vechea Moldovă o va recunoaşte numai în satele răsleţe, lăsate pradă speculei jidoveşti.

In aceste împrejurări, oare cari pot fi roadele activităţii soc. culturale? Cu ce succes pot propaga cultura în straturile populare, dacă ţărănimea este secătuită de către aceşti speculanţi? Ştiut fiind, că acolo unde este sărăcie, nu poate fi vorba de cultură şi civilizaţie. Cum va putea românul să ia lupta pe terenul liberei concurenţe cu evreul, care este în stăpânirea întregei avuţii naţionale? Oare nu ar fi taxat drept nebun acela, care s'ar lua la întrecere pe jos cu unul călare, ca să parcurgă aceeaşi distanţă?

Putem noi să ne luăm la întrecere cu ei atunci, când suntem sub stăpânirea lor? Nu domnilor! Singura soluţie, care ne poate scăpa de primejdia, spre care mergem, este: eliminarea lor.

Atâta timp, cât nu vom curăţa ţara de perciunaţii strecuraţi la noi în timpul războiului, nu suntem stăpânii adevăraţi a acestei ţări. Până atunci nu vom putea spune, că jertfa adusă pentru întregirea noastră îşi are o dreaptă răsplată. Nu poate să fie omenesc, ca aceia, cari ne-au tradat şi ne-au batjocorit în timpul războiului, să fie stăpânii bunului câştigat prin sângele nostru.

Iar acelora, cari vor striga împotriva noastră, le vom spune că avem şi noi ca orice alt popor, dreptul la viaţă, având acest drept, avem şi datoria de a ni-l apăra. In schimb, dacă vom fi la discreţia fiecărui voiajor internaţional, nu mai merităm numele de român şi nu mai avem nici dreptul de a ne numi popor liber, ci vom intra în serviciul aceluia, care va da mai mult.

Această mare problemă în faţa căreia suntem puşi, nu va fi soluţionată atâta vreme, cât vom fi slugi plecate evreilor. *Până ce pentru doi arginţi ne vom vinde neamul, tot slugi plecate suntem meniţi a rămânea. Fără oameni de caracter, pătrunşi în sufletul lor de iubirea de neam şi ţară, nu vom putea realiza idealul nostru.*

Datoria soc. culturale va fi, să crească generaţiile viitoare în cultul cinstei şi demnităţii omeneşti, în credinţa că până ce evreii vor stăpânii bogăţia ţării noastre şi românii vor fi unelte în mânile lor, neamul românesc este sortit peirei.

O faptă bună

Valul mişcărei studeţeşti, a scos din viaţa tihnită şi fără griji, pe mulţi români; s'au dat seama că aceşti tineri, — cari la un moment dat au fost mişcaţi de acelaşi crez, — ar merita o soarte mai bună, decât acea pe care o au azi. Cu drept cuvânt putem spune, că sprijinul ce s'a dat studenţilor, în urma mişcărilor din anii precedenţi merită toată atenţiunea şi trebue renumerat cu recunoştinţă din partea studenţilor. Să nu amintim decât două din faptele cari sunt menite a uşura traiul studentului; colecta începută de „Universul", donaţia Vasiliu Bolnavu şi multe altele, cari toate dovedesc, că afară de opinalitate, mai au studenţii un sprijin foarte preţios, pornit din dragoste frăţească; acel a bunilor români, înţălegători a greutăţilor vieţii studenţeşti.

Iniţiativa particulară, la noi până acuma a lipsit aproape în întregime. Nu avem acel interes faţă de chestiunile de ordin general, la rezovirea cărora, afară de oficialitate trebue sprijinul şi particulari. Deşi — har Dlui — nu ne putem plânge că nu am avea oameni, a căror situaţie materială să nu le permită acest lucru. Motivul în nota generală de civilizaţie şi în o mică parte; în o mică biurocratismul oficialităţii, care nici într'un caz nu era propriu pentru desvoltarea spiritului de jertfă a cetăţeanului, faţă de chestiuni de interes obştasc. Vorbesc de jertfe cari se aduc din imbold propriu, fără constrângerea autorităţi de Stat.

Ziarele ne aduc o ştire îmbucurătoare. Un nou filantrop la Bucureşti, în sufletul căruia a avut ecou sbuciumul vieţii studenţeşti, Dl Stănescu, proprietarul hotelulni „Splendid", a pus la dispoziţi studenţilor un imobil al său, din strada Grigorescu. In această casă ce urmează a fi amenajată, în curând vor putea fi găzduiţi o sută de studenţi. Deşi această donaţiune este menită a ajutora colegii din capitală, studenţii clujeni aduc cea mai sinceră recunoştiinţă dlui Stănescu pentru frumoasa faptă. Studenţi recunescători, îi vor păstra o frumoasă amintire, drept recompensă a dragostei de care a dat dovadă, că o poartă studenţimei. Această donaţiune, nu poate fi înregistrată ca un fapt divers. Trebue să servească de exemplu acelor mulţi, cari învârtesc afaceri grase, realizând câştiguri mari; să se gândească şi la aceia cari abia îşi leagă zilele.

Din splendoarea vieţii saloanelor, e bine ca să aruncăm o privire mângăetoare spre mansarda ce adăposteşte suflete cari în idealismul lor, trecând peste mizeria ce-i înconjoară, — făuresc un viitor de aur neamului, al cărui devotaţi fi vor să fie. Codrul de pâine şi adăpostul ce-l vom oferi acestor suflete a zilelor de mâine, vor fi răsplătite din belşug de către naţiunea recunoscătoare.

In sufletele noastre, dl Stănescu va fi trecut alături de aceia, cari n'au răspins mâna ce căuta după ajutor.

I. Suciu
preşedintele „Centrului studenţesc „Petru Maior" Cluj

Dela L. A. N. C. Cluj.

Vineri 9 Oct. 1925, ora 6 p. m. a avut loc, la sediul din strada Bob 7, şedinţa de constituire şi reorganizare a comitetelor L. A. N. C. regional, judeţan şi local.

Fosta „Acţiunea Românească", fuzionând cu „Liga Apărării Naţionale Creştine", de sub conducerea ilustrului profesor şi luptător neobosit, dl A. C. CUZA, întru desăvârşirea unificării, membrii din Cluj şi delegaţii din provincie întrunindu-se sub prezidenţia dlui Dr. Valeriu Pop, vice-preşedinte al Comitetului Central Executiv, au procedat la constituirea şi alegerea Comitetelor din Regiunea Cluj, în conformitate cu statutul şi regulamentul nou al L. A. N. C.

Comisia de candidare indicată de dl Dr. V. Pop şi acceptată de adunare, a propus, iar numeroasa asistenţă a făcut alegerile, cu unanimitate de voturi, după cum urmează:

Comitetul regional:

Preşedinte: Prof. I. C. Cătuneanu.
Membrii: Prof. Dr. I. Haţeganu, Rector A. Ciortea, Prof. Dr. T. Mălai, Gh. Sion, Dr. L. Isaicu, D. Moga, I. Suciu şi Th. Humiţia.

Comitetul judeţean:

Preşedinte: Dr. Valeriu Pop.
Membrii: Dr. V. Grozea, Dr. Grapini, Mitea, Dr. O. Moţiu, Gh. Tăutu, Gh. Ghili, M. Ciungariu şi Drd. V. Lupaş.

Comitetul local:

Preşedinte: Dr. Valeriu Roman.
Membrii: Col. S, Brânduşa, Dr. C. Anca, Dr. V. Bulbuc, D-na Elena Gh. Bratu, Petre Câmpianu, A. Bidianu, Em. Pascu şi N. Şendruţiu.

Ca încheiere dl I. C. Cătuneanu a mulţumit celor de faţă pentru cinstea de a fi ales preşedinte al Regionalei Cluj; promite şi pe viitor acelaş prinos de muncă şi devotament pentru cauza justă a mişcării naţionale creştine şi îndeamnă pe toţi cei conştienţi de pericolul jidovesc şi al imoralităţii să urmeze calea adevărului, indicată de doctrina naţionalismului intransigent, spre fericirea neamului şi a patriei.

Comitetele astfel constituite vor începe numaidecât o vie activitate de propagandă şi organizare.

INFORMAŢIUNI

Nepricepere sau incapacitate. Se sbiară din toate puterile: „leul scade, viaţa se scumpeşte, ţara merge cu paşi iuţi din rău în mai rău". Dar atât. — Cauza?! Mister. Cei cari o ştiu şi au posibilitatea unei îndreptări cel puţin parţiale, copleşiţi de străinism şi de interese pur personale, se mulţumesc pur şi simplu s'o treacă sub tăcere, iar alteori făcându-o pe cel ce nu înţelege.

E dureros, cu atât mai mult cu cât tragedia se continuă, luând din ce în ce proporţii spăimântătoare.

Zilele acestea la vama Obor din Capitală, s'a operat o mare contrabandă de pluşuri, mătăsuri, catifele, etc., în greutate aproximativ 900 kgr. De cine credeţi c'a fost săvârşită? Ca totdeauna, de doi jidani Leon Şmilovici şi Solomon Auer din Calea Văcăreşti 51.

Indrăzneala acestor „purtători de perciuni" cu atât trebue mai aspru pedepsită cu cât contrabanda s'a săvârşit în cinci rânduri, cu ajutorul consingenilor M. Aberman şi Isac Schächter, expeditori vamali şi prieteni ai firmei Solomon Auer & Co.

Aceşti doi ultimi eroi, fiind expeditori vamali, au înlesnit prietenilor lor să scoată din vamă vre'o 30 lăzi cu marfa amintită, fără să plătească taxele vamale frustând Statul cu 712,615 lei.

Direcţia Generală a Vămile şi-a spus cuvântul aprobând o amendă de 2.709,762 lei, pe care perciunaţii

vor plăti-o, în mod solidar din averile lor.

Relevăm numai cât de defectuoasă administraţie avem; iată ce încredere putem avea în asemenea expeditori vamali.

Şi ne mai mirăm că mergem spre ruină!

*

Cu cine se aliază ţărăniştii. Intr'un articol publicat în „Infrăţirea românească" din 15 Iunie 1925, întitulat *„Iidanul şi ajutoarele lui în Basarabia"*, dl I. C. Cătuneanu, profesor la Universitatea din Cluj, a demonstrat cum toate greutăţile noastre din provincia de peste Prut se îngrămădesc prin faptul legăturii vinovate dintre conducătorii partidului ţărănist şi jidani.

Pentru ca cititorii noştri să fie şi mai documentaţi asupra acestei legături dintre partidul cu pretenţia de a reprezenta clasa autohtonă şi elementul cel mai internaţional de pe glob, roproducem din ziarul *„Aurora"* din 16 Iulie 1925, Nr. 1105 apărut numai pentru Capitală, următoarea informaţie sub titlul de mai jos scris cu litere de o schioapă: **„Activitatea partidului ţărănesc în Capitală.** *Adunarea generală a secţiilor XVII şi XVIII".*

„Duminecă 12 Iulie a avut loc în casele *dlui Leon Leibovici* din strada Vultur 15 adunarea generală a secţiilor XVII şi XVIII din sectorul VII. Au participat din partea centrului dnii Pompiliu Ioaniţescu preşedintele sectorului, prof. I. Banciu şi Ionel St. Dumitrescu, avocat secretarul organizaţii Capitalei.

După discuţiuni îndelungate la cari au participat dnii I. Cornăţeanu, *Litman B., I. Goldstein, H. Leonescu, O. Melik, Steumann, L. Leibovici* etc. s'au luat următoarele hotărâri. (Urmează rezumarea hotărârilor şi apoi continuă):

„S'a procedat la alegerea comitetelor pentru secţiile XVII şi XVIII şi au fost aleşi:

Secţia XVII. Preşedinte, profesor I. Banciu; Vice-preşedinţi: *Iosef Goldstein,* I. Cornăţeanu. Casier, *B. Litmann;* Secretar, I. Pencovici; Membrii: *Iacob Binder, Adolf Keller, Steumann, L. Leibovici, H. Leibovici, Hororiceanu, Oskar Melik, I. M. Grimberg.*

Secţia XVIII. Preşedinte, H. Leonescu; Vicepreşedinţi *Ferdinand Braunstein,* şi *Marcu Hermann;* Secretar, *S. Hornstein;* Membri, *Efr. Steinberg, S. Schainer, I. Burchis, Moritz Steinberg".*

Ne oprim aici cu reproducerea din *„Aurora".* Este suficient fragmentul mai sus copiat spre a convige pe orice român născut, iar nu făcut prin graţia tratatelor de pace şi a Constituţiei din 1923, cu cine lucrează partidul ţărănist. Nu numai programul acestui partid este de provenienţa jidovească prin lupta de clasă ce preconizează; nu numai mijloacele lui de traiu provin din casa de Bancă a jidanului Blank; dar şi colaboratorii adevăraţi şi stăpâni de fapt ai partidului lui Mihalache au îndrăsneala să iasă în plină lumină pe primul plan al organizaţiilor de partid precum ne informează „Aurora".

In ce priveşte celelalte câteva nume româneşti, ele sau ascund jidani de baştină, sau sunt purtate de jidoviţi. cari din nenorocire se trag din neamul nostru, s'au aparţin unor oameni cari s'au refugiat din viaţa politică la adăpostul partidului ţărănist spre a-şi ascunde ruşinea cum spre exemplu este Pompiliu Ioniţescu, care a fost dat afară din partidul liberal pentrucă în timpul ocupaţiei germane a fost prietenul duşmanului cotropitor.

*

Un ziar jidano-maghiar din Ardeal mincinos. Din lipsă de jandarmi, reangajaţi la postul Hăşdat din judeţul Hunedoara, au fost lăsaţi doui jandarmi în termin, singuri. Ei trăiau rău împreună din cauza întâietăţei, fără ca să se fi observat aceasta de către superiorii lor. In ziua de 26 Aprilie 1925 au plecat spre comuna Ocolişul-mare, să facă o cercetare la faţa locului, căci se înecase un om. La ieşirea din satul Hăşdat s'au întâlnit cu jidanul Aron Geller din Ocolişul-mare, care i-a chemat pela cârciumă, unde dându-le de băut, i-a îmbătat. Plecând toţi trei, ajungând in satul Nădăjdia de sus, jidanul deşi a văzut că jandarmii se ceartă între ei, iar i-a invitat la cârciumă, unde le-a dat de băut, până i-a îmbătat cumsecade. Aşa beţi au pornit mai departe. Jandarmii certându-se şi chiar ameninţându-se cu armele, un glonte scăpând din neglijenţă şi incoştienţă a lovit pe jidanul de lângă ei, care a murit imediat.

Aşa s'a întâmplat cazul şi e destul de regretabil că s'a întâmplat. Dar iată cum au adus jidanii la cunoştiinţa publicului acest caz prin gazeta ungurească „Erdélyi Hirlap" din 16 Mai 1925 sub titlul: „Jandarmii au omorât şi prădat pe un cârciumar din judeţul Hunedoara".

„Deva 15 Maiu. In comuna Ocolişul-mare din judeţul Hunedoara s'a întâmplat un asasinat senzaţional, motivat de tâlhărie, a cărui victimă a fost Geller Aron. Geller în ziua asasinatului se grăbea spre reşedinţa judeţului pentru ca să-şi îndeplinească obligaţiunile cetăţeneşti la Administraţia financiară, dar pe drum, comandantul plutonului de jandarmi din comună şi Marin Fera, ambii plutonieri de jandarmi, s'au năpustit asupra lui, apoi după un scurt schimb de cuvinte, l-au omorât, prădându-l de banii ce'i avea asupra sa. Lucrătorii ce se aflau în pădurea din apropiere s'au alarmat de strigătile de ajutor ale lui Geller, dar până să ajungă la faţa locului, cârciumarul a murit şi jandarmii s'au făcut nevăzuţi. In decursul cercetărilor, autorităţile au reuşit a prinde pe autori, cari şi-au mărturisit fapta lor, neputând invoca nici o împrejurare apărătoare şi au spus că în buzunarele lui Geller au aflat 580 lei, bani gata.

Pe cârciumarul asasinat întreg satul îl iubea foarte mult. Are soţie şi familie compusă din cinci membri şi după declaraţiile martorilor s'a putut constata că jandarmii au fost mai de mult preocupaţi cu planul asasinării lui Geller, căci de mai multe zile l'au pândit, când va pleca la oraş".

Acest articol este minciună dela început şi până la sfârşit.

Faptul s'a întâmplat aşacum l'am descris noi mai sus. Jandarmii nu au fost plutonieri, ci în termin. Jidanul fusese la Hunedoara pentru a face un apel contra impunerei lui la un prea mare impozit, iar nu se ducea la reşedinţa judeţului. Jandarmii nu l'au pândit pe Geller şi nu i-au luat banii. Ei s'au căit amar de neglijenţa lor şi au raportat imediat superiorilor lor cele întâmplate.

In apropierea locului unde a căzut victimă jidanul nu este pădure, decum să fi fost lucrători în ea.

Suntem informaţi că ziarul „Erdèlyi Hirlap" a fost dat în judecată de către compania de jandarmi Deva, pentrucă a publicat acest articol cu tendinţa de a scobori prestigiul corpului de jandarmerie.

Cine totuşi nu mai crede că jidanii falşifică ştirile prin presă, să cerceteze dosarul cazului la Tribunalul Deva şi ziarul amintit şi se va convinge

*

Redacţia revistei anunţă pe colaboratori, că nu primeşte spre publicare articole semnate cu pseudonime. Aceasta tactică jidovească înaugurată de (anumita presă) o respingem

cu dispreţ. Revista noastră are gândul să formeze caractere şi caracterele nu se desvolta prin metoda de a-te ascunde sub nume false. Cine îndrăsneşte să atace pe jidani şi pe jidoviţi nu are decât să-şi ia inima în dinţi şi să spună ce îl doare, dacă nu este capabil de acest curaj să nu se mai ostenească a ne scrie.

*

Reducerea taxelor de export, înafară de câteva cereale. Dacă aceasta reducere este binevenită, dupăce ziarul „Viitorul" într'o serie de articole a susţinut, că reducerea ar profita numai cerealiştilor şi unei „anumite bănci" — adică banca jidovului Blank —, nu ne putem pronunţa. Presupunem, că înaltul consiliu economic va fi apreciat situaţia schimbată a pieţii şi va fi modificat dispoziţia iniţială în contra vederilor organului oficios „Viitorul" şi în contra opiniei dlui Ministru de Finanţe. Dar ceeace lasă o umbră de bănuială asupra reducerii taxelor este faptul, că în consiliul economic funcţionează cu glas hotărâtor şi preşedintele de fapt al Consiliului de Administraţie dela banca jidanului Blank, şi anume Ministrul Domeniilor, Alexandru Constantinescu. Şi atunci înţelegeţi dlor guvernanţi, ce autoritate morală poate avea acest membru susţinând reducerea taxelor, care reducere convine minunat intereselor patronului său semit, bancherului Blank.

Iată Domnule cititor, ce încredere se poate acorda acelor politiciani, din orice partid, cari stau în slujba finanţei jidoveşti.

*

Cum se promovează interesele raseilui Israel, când sunt jidani la putere. Toată lumea ştie, că cel mai bogat ţinut din Rusia, regiunea Donului, până la litoralul Marei Negre este rezervat de bolşevici, adică de conducerea jidovească a Rusiei actuale, pentru colonizare cu Semiţi moderni. Nu este nici o mirare, că în nenorocita ţară de peste Nistru se iau măsuri de expropriere a ruşilor din' ţara lor, când acelaş guvern a e::propriat din viaţă până acum 17 milioane ruşi pentru intronarea fericirii comuniste. Dar ceeace constitue un fapt uimitor este hotărârea guvernului francez de a coloniza teritoriile devastate de germani, cu *lucrători* jidani. Subliniem cuvântul „lucrători" spre a denunţa imensa hipocrizie ce se ascunde sub această expresie. Cum va fi ajuns francezul la aceasta credinţă, că jidanul reprezintă o forţă muncitoare, un lucrător? Când toată istoria, şi vremurile actuale dovedesc până la evidenţă, că el este un parazit incorigibil? Ştii cum, iubite cititor? Răspunsul este simplu: funcţionează ca Ministru de Interne actualmente în Franţa jidanul Schramek.

*

Domnul Dr. Ioan Istrate, *fost preşedinte al centrului studenţesc „Petru Maior" din Cluj, avocat, s'a mutat în Bucureşti Strada Pietăţei No. 14 unde are şi biroul de avocatură.*

Indemnăm pe toţi bunii români cari au interese de natură juridică, administrativă, etc. în Bucureşti să-i scrie cu toată încrederea pe adresa de mai sus şi va primi răspunsul în timpul cel mai scurt.

Pentru membrii L. A. N. C. lipsiţi de mijloace, dă consultaţii şi asistenţa juridică gratuit.

*

Nu ne trebue numerus clausus? Atragem atenţia facultăţilor de drept dela cele patru Universităţi româneşti asupra faptului mai jos relatat, spre a se convinge dacă nu ne trebue *numerus clausus*. Fiecare profesor să-şi facă examenul de conştiinţă ca român, înainte de a fi profesionist, pentrucă întii s'a născur român şi pe urmă a ajuns profesor universitar; să-şi facă un examen de conştiinţă gândlndu-se unde ajunge ţara noastră în 30 de ani dacă nu se cere cât mai grabnic introducerea lui „numerus clausus" nu numai la drept ci la toate Facultăţile noastre. Ii rugăm să mediteze natur la următoarea situaţie a baroului din Budapesta: din **3000** de avocaţi, **2400** sunt jidani, iar restul goimi; adică 80% jidani!

Credeţi domnilor cititori, că ne mai trebue multă vreme ca să ajungem în halul Ungariei?

*

Un glas indignat. *Ce s'a constatat cu ocazia alegerilor pentru camera de comerţ din Focşani.* Modul cum s'au prezentat alegătorii creştini la vot,dă dreptul jidanilor să râdă de noi şi să ne încalece.

Trebue ştiut că, mai mulţi de jumătate din numărul votanţilor creştini, nu s'au prezentat la vot. Dacă se prezentau, lista jidănească era căzută.

Aceasta arată inconştenţa naţională şi tembelism; însamnă că negustorul creştin care-şi plânge situaţia, o merită. Dacă va merge tot aşa, atuncea nu prevăd decât falimentul lor pecuniar.

Noi, ne luptăm, îndemnăm lumea să nu cumpere dela jidan şi ei, în loc să fie la înălţime, îşi bat joc. Noi ne vom face o datorie ca să-i scriem pe listă şi toţi bunii români vor şti a le da lecţia binemeritată, necumpărând dela ei nimic şi să cumpere dela ceialalţi creştini, cari sunt demni şi nu-şi vând conştiinţa. Au avut dorinţa ca întreaga Cameră de comerţ să fie condusă de jidani, deci cu ei să trăiască.

Apelez şi acuma ca şi altădată. la voi adevăraţi creştini naţionali, nu uitaţi pe aceşti inconştienţi şi daţi revanşa.

Să le fie ruşine.

*

Ceia ce nu voeşte să scrie un ziar românesc. Avem gazete, cum este „Viitorul" care a popularizat expresia *„anumita presă"* şi desvălue cu perseverenţă şi curaj machinaţiunile subversive şi permanent duşmănoase ale acestei prese faţă de interesele statului şi neamului nostru; ne bucurăm că exercită o influenţă bine-făcătoar asupra marelui public îndrumându-i şi formându-i opinia în senz românesc, ziarul „Universul", care de aproape o jumătate de veac stă cu demnitate la postul de onoare; constatăm cu satisfacţie că jurnalul de curând apărut „Cuvântul" este însufleţit de un spirit naţionalist şi pos dă curajul de a-l manifesta într'un mod ce face o deosebită cinste tinerilor scriitori de talent, cari îşi dau contribuţia lor preţioasă întru luminarea publicului, setos de alt conţinut gazetăresc de cât acela debitat de „anumita presă".

Aceste trei mari cotidiane îşi fac datoria de câte-ori este vorba să denunţe manifestaţiile criminale ale propagandei comuniste în ţara noastră; îşi fac datoria atrăgând atenţia guvernanţilor şi guvernaţilor asupra pericolului bolşevic. Ştiu câte-şi trele că întreaga propagandă comunistă este dusă şi alimentată de un soiu de oameni, cărora li se spune „înstreinaţi", „democraţi" în batjocură, oameni „cu două nume" în ziaristică, „faşti negustori de haine vechi", „antreprenori de rotative" şi tot felul de epitete. Numai cuvântul *Jidan* nu au curajul să-l scrie, când toată lumea ştie că *jidanii* sunt purtătorii şi semănătorii bolşevismului la noi în ţară.

Ei bine dlor directori şi redactori dela cele trei gazete, dece nu aveţi acest elementar curaj civic să spuneţi negustorului de bolşevism din România-mare, aşa cum îl numesc cele 14 milioane de români?

De ce nu-i scrieţi în gazetele dv. numele: *jidan?*